

Bu sabahki haberler

Müttefik ve Japon filoları arasındaki muharebe

Sovyetlerle çarpışmak üzere şark cephesine gönderilen Fransız gönüllüleri

Londra Japonlara ağır darbeler indirildiğini bildiriyor

Londra 22 (A.A.) — Uzaksarkta Bali adasının şark sahilleri açıklarında şiddetli bir deniz ve hava muharebesi cereyan etmektedir. Uçan kaleler, bombardıman tayyareleri refakatinde bulunan müttefik harb gemileri Japon deniz kuvvetlerine karşı hücumda geçmişlerdir. Japonlara ağır darbeler indirilmiştir: 1 kruvazör, 1 nakliye gemisi, 2 muhrib, 4 karaya çıkma sefinesi batırılmış, 4 kruvazör, 2 muhrib ağır hasara uğramıştır.

Müttefiklerin zayiatı: 1 muhrib, 4 avcı, 2 pike bombardıman tayyaresidir.

Bir Rus gazetesi "Alman ordusu çürüdü," diyor

Londra, şark cephesindeki vaziyeti nasıl görüyor?

Londra 22 (A.A.) — Kızıl Yıldız gazetesi yazmış olduğu bir makalede Alman ordularının çürümüş, fakat mahvolmamış olduğunu yazmaktadır. Bu gazete diyor ki: Önemizdeki günlerde kanlı muharebeler cereyan edecektir. Biz ilkbahar için hazırlanıyoruz ve ilkbahara kadar da ilerleyeceğiz.

Londraya göre Londra 22 (A.A.) — Ruslar muharebelerin coğrafi vaziyeti hakkında malûmat vermemektedirler.

Şimalde: Leningrad önünde Almanların 80 müstahkem mevzii imha edilmiştir. Bir miktar top alınmıştır.

Merkezde: Almanlar Sovyetlerin ağır hücumlarını kabul etmektedirler.

Tımoçenko orduları Almanların nevidane mukavemetlerine rağmen ilerlemeye devam etmektedirler.

Kırım'da Feodosyada yeniden karaya asker çıkarılmıştır.

Bu sabahki Sovyet tebliği Moskova 22 (A.A.) — Bu sabahki Sovyet Resmî tebliği:

Dün kıtaatımız ileri hareketlerine devam etmişler ve bazı meskün mevkiileri geri almışlardır.

Arnavudlukta isyan mı çıktı?

Viş 22 (A.A.) — Arnavudlukta isyan çıktığı hakkında yabancı radyolar tarafından verilen havadisler Romada tekerlebi edilmektedir.

Çan Kay Şek'in Hintlilere mesajı

Londra 22 (A.A.) — Hindistanı terketmek üzere bulunan Çan-Kay-Sek Hind halkına bir mesaj göndermiştir. Bu mesajda tecavüze karşı koyma hakkındaki azim ve metaneti, Hindistan ve Çin'in menfaat birliği tebarüz ettirmektedir.

1907 doğumlu kadınlar İngilterede vazifeye çağrıldı

Viş 22 (A.A.) — Londradan bildiriliyor: 1907 doğumlu bütün kadınlar millî müdafaa işlerinde çalışmak üzere davet edilmişlerdir.

Üç Alman zirhlisi şimal denizine çıktı

Bu gemiler Rusyaya yapılan yardım yollarını kesecekler

Londra, 21 (A.A.) — Stokholm radyosunun bildirdiğine göre, üç büyük Alman deniz birliği, Von Tirpitz, Admiral Scherr ve Admiral Hipper zırhlıları şimal denizinde Norveç kıyılarına doğru çıkmak tadır.

Aynı radyo Stokholm'da, bu gemilerin şimali Rusyaya yapılan İngiliz Amerikan malzeme yardım yollarını kesmek emrini aldıklarının ve Brest'den kaçan üç Alman zirhlisinin Tromsheim'de bulunduğlarının sanıldığını ilâve etmektedir.

Şarkta dört hafta süren muharebelere aid bir bilanço

Sovyetler 187 tank 615 top kaybettiler

Berlin, 21 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği: Şark cephesinin merkez kesiminde (Devamı 5 inci sayfada)

Şark cephesinde ALMAN VE SOVYET İDDİALARI

Sovyetlerin yarın fevkalâde bir tebliğ neşrecekleri tahmin ediliyor

Sovyetler Leningrad bölgesinde muvaffakiyetler kazandıklarını, Almanlar da mühim bir kuvvetin imha edildiğini bildiriyorlar

Ankara, 21 (Radyo gazetesini) — Londra ve Moskovadan verilen haberlere göre Sovyetler cenub ve merkez kesimlerinde Leningrad bölgelerinde mühim muvaffakiyetler kazanmış, düşmana ağır kayıplar verdimişlerdir.

Diğer taraftan bugünkü Alman tebliği de, Sovyetlere ağır zayıf verildiğini, mühim bir kuvvetin imha edildiğini ve bir çok malzemenin ele geçirildiğini haber vermektedir.

Bir müddettenberi muvaffakiyetli ilerleyişlerini ilân eden Sovyetler, nerelerini zaptettiklerini ve halen buldukları mevkiilerini söylemiyorlar.

Öyle tahmin ediliyor ki Sovyetler; Kızılordunun kuruluşunun yıldönümü olan 23 Şubat'ta fevkalâde bir tebliğ neşrederek şimdiki kadar yapılan hareketlerin bilançosunu ilân edeceklerdir.

(Devamı 5 inci sayfada)

Askerî vaziyet

Alman denizaltılarının Amerika sahillerindeki sayısını hayret faaliyetleri

Yazan: Emekli General K. D.

1 — Alman denizaltılarının Birleşik Amerikanın şark, yani Atlas Okyanusu sahilleri yakınlarındaki faaliyetleri dikkate sayan bir tarzda artmakta ve genişlemektedir ve Atlas Okyanusunda deniz hakimiyeti İngiliz - Birleşik Amerika donanmalarında olmakla beraber Alman denizaltılarının artık herhangibir surette, cenubi Amerika cümhuriyetlerinin liman ve üslerinden faydalanmalarına da imkân kalmadığı çihetle bunların aşağı yukarı üç haftadanberi ve kendi üslerinden vasatı 7 : 8 bin kilometre uzaklıktaki sahil mıntakalarında faaliyetlerini idame edebilmek için nasıl bir teşkilât dahilinde seyir ve tahrik edilmekte buldukları kükürden merak edilecek bir mesele haline almaktadır. Almanların, geçen haftaya kadar Brest limanında bulunmakta olan Şarnhorst ve Gilyaznav zırhlılarla diğer bazı harb gemilerinden mürekkep ağır filo - larının İngilizlerin kendi ana vatan sularında bulunan ağır harb gemilerine karşı muhafaza ettikleri tehdidkâr durumdan istifade ederek uzak sulara hareketler yapan denizaltı filolarını her bakımdan besleyebilecek denizüstü tedbirleri itihazına imkân bulabildikleri de pek düşünülmezdi. Zira, Birleşik Amerikanın sahil sularında bizzat Birleşik Amerika donanması vardı ve o sulardaki Alman denizaltıları.

(Devamı 6 nci sayfada)

Halkevlerinin 10 ncu yıldönümündeyiz

Yeni Türkiye hayatının başlıbaşına bir remzi olan bu müesseseler kuruluşlarındaki gayeyi tamamen tahakkuk ettirmiş bulunuyorlar

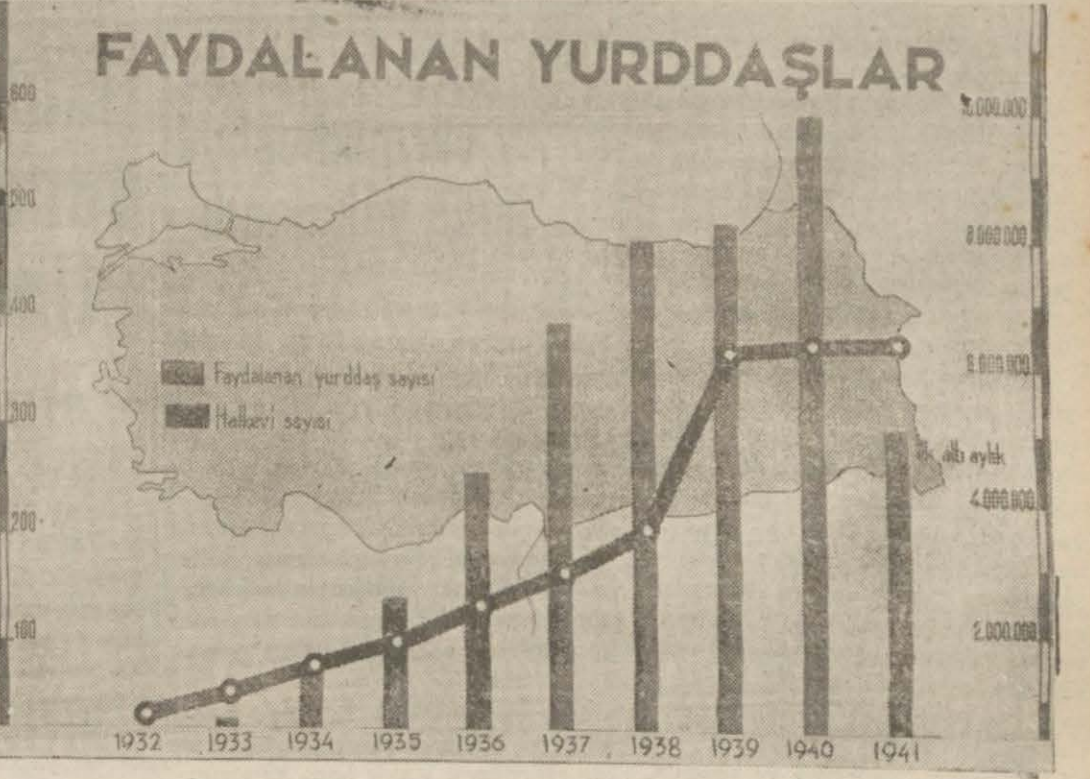
Münevverlerimiz Halkevlerine daha fazla alâka göstermeli, bunu millî bir vazife telâkki etmelidirler.

Halkevleri 10 yaşında. Yurdun dört tarafına serpilmiş birer kültür meşalesi olan Halkevleri ve Halk Odaları 10 uncu yıldönümünde, müsbet mesalleri elle tutulur, ve kuruluşlarındaki gayeyi tamamen tahakkuk ettirmiş bir vaziyette karşımızda bulunuyorlar.

Halkevlerinin, memleketin ihtiyacı hissettirdiği müesseseler olduğu muhakkak, bilhassa Anadolu'daki Halkevlerinin, muhitlerinde canlılık, hareket mihrakı haline buldukları inkâr götürmez.

Halkevleri, yalnız kucaklarında memleketin halklarını, münevverlerini ve Halkevlerinin sayısını ve buralardan faydalanan yurddaşların artışını gösterir bir grafik idealistlerini toplamak, yani mahdud bir zümreyi muhtelif mevzular ve işler üzerinde çalıştırmakla kalsaydılar, gaye yarım, tutulan yol yanlış, netice na, tamam olacaktı. Halkevlerine bugün dört başı mamur bir millî ve içtimai müessesese vasfını veren, belki bu saydıklarımızdan çok, halk kütüphaneleri, alâkalandırılmış olmalarıdır. Fihakkı, civarımızda bulunan halkevlerinde görüyoruz ki konser, temsil, konser gibi muhtelif vesilelerle yüzlerce vatandaş toplanıyor. Çapma, irtifa ve içtimai sevilir. (Devamı S.2 de Hergün sütununda)

Ekrem Uşaklıgil

Eminönü Halkevinin iş bulma ve kurtarma yurdu açıldı

Eminönü Halkevi tarafından tesis edilen ve şehrin içtimai hayatında çok mühim bir faaliyete başlangıç olan dış bulma ve kurtarma yurdu dün saat 14,30 da merasimle açılmıştır. Müesseseye için Nuruosmaniye medreselerinde hazırlanmıştır. (Devamı 6 nci sayfada)

Bugünkü merasim

Halkevi kuruluşunun 10 uncu yıldönümü münasebetle bugün memleketin her tarafındaki Halkevlerinde merasim yapılacaktır. Bu meyanda şehrimizdeki toplantılar saat 14 de başlanacak. 15 de Parti Genel Kurulunun toplantısı olacaktır. (Devamı 6 nci sayfada)

Parti Başkanı dün iş bulma ve kurtarma yurdunu açarken

Niçin evlenmezler?

Hal ve vakitleri yerinde iken muhtelif sebeplerle dünya evine girmiyen sayıları dikkat tipler Yazan: Profesör doktor Sadi İrmak

(Yazısını 3 üncü sayfamızda bulacaksınız)

Yarının sübayları

Genç Harbiyeliler Ankarada Atatürk abidesine törenle çelenk koydular

Heyecanlı nutuklar söylendi, Atatürkün muvakkat kabri de ziyaret edildi

Ankara, 21 (A.A.) — Bugün Ankaraya yeni gelen Harb Okulunun birinci sınıf gençleri Ulustaki Atatürk abidesine ve Etnoğrafya müzesinde Ebedî Şefin muvakkat kabrine törenle çelenkler koymuşlardır. (Devamı 5 inci sayfada)

Evlennmeler, boşanmalar ve ölümler

Yeni neşredilen sayıları dikkat bir istatistik

Başvekalet İstatistik Umum Müdürü, lüğü memleketimizdeki nüfus hareketleri hakkında çok enteresan yeni bir istatistik neşretmiştir.

Bu istatistikte memleketteki evlenmeler, boşanmalar, ölümler çok etraflı bir şekilde gösterilmiştir. (Devamı 6 nci sayfada)

Memleket haberleri

izmirde maarif çalışmaları

Enstitüler, san'at okulu ve orta okullar yapılıyor

İzmir (Hususi) — İzmir vilâyetinde kültür müesseselerini arttırmak ve takviye eylemek yolunda son zamanlarda göze çarpan bir faaliyet vardır. Maarif müdürlüğü bu husustaki çalışmaları büyük bir hassasiyetle takip etmektedir. Bunun müsbet neticelerine yakın zamanda kavuşulacağı umulmaktadır.

Başlıca mevzu İzmir vilâyetinde inşa edilecek san'at okullarıdır. İzmirde Kültürpark civarında, İzmir belediyesinin metre murabbaat 25 kuruştan verdiği geniş bir saha üzerinde modern bir Kız Enstitüsü binası inşa edilmiştir. Binanın dışı sıvası ve bazı noksanları tamamlanmak üzere. 30 bin liralık tahsisatla son kısımları da bu yaz mevsiminde ikmal olunacaktır. Fransanın Vizille şehrindeki kız enstitüsü planlarından istifade edilerek meydana getirilen bu bina mükemmel bir eser olmuştur. Binada yatılı talebe için yatakhaneler, mütalea salonu, yemek salonu ve alt katında bir de sipariş atelyesi vardır. Geniş bahçesi talebenin büyük bir ihtiyacına cevap verecektir.

Aynı arsa üzerinde bir de akşam kız san'at okulu binası inşası kararlaştırılmıştır ve projesi hazırlanmaktadır. Akşam kız san'at okulları yeni teşkilâtta «Kız San'at Okulu» diye anılacaktır. Bu bina da bir sene içinde inşa edilecektir.

Tire, Ödemiş, Menemen; Bergama gibi kazalarımızda da kız san'at okulları ve enstitüler kurulması muhtemeldir. Bunların arsaları temin edilmiştir.

İzmir Kız san'at okulu 942.943 yılı başında faaliyete geçmiş bulunacaktır.

Menemen orta okulu

Menemen halkı evvelce de yazıldığı gibi, bir orta okul inşa ettirmeyi üzerine almıştır. Bunun kanunî formalitesi tamamdır. Keşfi ya-

planmış, projesi hazırlanmağa başlanmıştır.

Kaza halkı bu işe derhal 20 bin lira tahsis eylediği gibi binanın arsası da hazırlanmıştır. Halk icabederse daha bu miktarda para temin edecektir.

Tahmine göre Menemen orta okulu inşaatı bu yaz mevsimi içinde tamamlanacak ve muallim kadrosu Maarif Vekâletince tayin olunacaktır.

Ayrıca Maarif Müdürlüğünün teşebbüsile şehrimizde iki talebe pansiyonu inşa edilecektir. Kız talebe pansiyonu için Karataşta metruk bir kilise arasından istifade edilecektir.

Erkek talebe pansiyonu için muhtemelen bir arsa aranmaktadır.

Denizlide de ekmek karne ile veriliyor

Denizli (Hususi) — Şehrimizde bu ay başından itibaren ekmek karne ile verilmişe başlanmıştır. Elverişli un ve hububat olanlar beyannameye tâbi tutulmuştur.

Tokat Halkevi resim sergisi

Tokat (Hususi) — Amatörler arasında yapılan ve çekilen resimler için tertib edilen serginin açılışı yapılmış ve vatandaşların ziyaretleri için bir hafta müddetle açık bırakılmıştır. Sergide ortaokul resim öğretmeni Hadi Köprülü ile İnhisarlar başmüdürünün sulu ve yağlı boya resimleri alâka ile takip edilmiş ve beğenilmiştir. Bu sergide beğenilen eserler Başşehirimizde açılacak sengiye gönderilecektir.

Denizlide askere kışlık hediye

Denizli (Hususi) — Askerlerimiz için kışlık hediyeler toplanmış Kızılay vasıtasıyla mahalline gönderilmiştir.

İstanbul Levazım Âmirliği Satın Alma Komisyonu İlanları

Beher kilosuna 95 kuruş tahmin edilen 15 ton sığır eti alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 23/2/942 Pazartesi günü saat 15,30 da Tophanede Lv. Âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. Kafi teminatı 2137 lira 50 kuruştur. Şartnamesi komisyonda görülmüş. Taliblerin belli vakitte komisyona gelmeleri. (579_2577)

Beher kilosuna 95 kuruş tahmin edilen 60 ton sığır eti alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 25/2/942 Çarşamba günü saat 14,30 da Tophanede Lv. Âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. İlk teminatı 4100 liradır. Şartname ve evsafı komisyonda görülmüş. İsteklilerin belli vakitte komisyona gelmeleri. (578-2576)

Devlet Denizyolları İşletme Umum Müdürlüğü İlanları

Deniz Nakliyat İşleri için Denizyolları Umum Müdürlüğüne gerek şifahi, gerekse telefonla yapılacak müracaatların hergün saat 14 den 17 ye kadar olması ve bundan gayri zamanlarda müracaat edilmemesi ehemmiyetle rica olunur. (2567)

Beyoğlu Vakıflar Direktörlüğü İlanları

Muhammen kıymeti	Teminatı	
700	105	Feruzğa mahallesinin Kadirler yokuşunda eski 63, yeni 73 sayılı 140 metre mesahasında arsa.

Yukarıda yazılı gayri menkulün mülkiyeti peşin para ile satmak üzere 17/2/942 tarihinden itibaren 30 gün müddetle pazarlığa bırakılmıştır. İsteklilerin Vakıflar Akar ve Mahiüller Kalemine müracaatları. (2562)

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü İlanları

Mahallesi	Sokağı	Cinsi	Numarası	Muhammen bedeli	Muvakkat teminatı
				L. K.	L. Kş.
Veledi Enbiya Cümhuriyet	Nuripaşa na.	214/228	(70000) 00	5750 00	
	nu diğer Kuş				
	bazla hanı				
	nm 11795/				
	16205 hissesi				

Vakfa aid yukarıda sokak, cins ve muhammen bedeli yazılı bina ve vakıf hissesinin kapalı zarf usulü ile mülkiyeti satışının yapılan artırmasında istekli çıkmadığından 17/2/942 tarihinden itibaren 20 gün müddetle açık artırmaya çıkarılmıştır. İhalesi 11/3/942 Çarşamba günü saat on beşte Bursa Vakıflar Müdürlüğünde müteşekkil Komisyon tarafından yapılacağından isteklilerin şartnameyi görmek ve pek sürmek üzere Vakıflar Müdürlüğüne müracaat eylemeleri. (2611)

İstanbul İkinci İflâs Memurluğundan: 39/29

Müflis Gözlem Eskenazi Negrin Limited Şirketinin konkurdato teklifi meselesi hakkında alacaklılara verilen karar tetkik merciline bozulmuş olduğundan yeniden bir karar verilme üzere alacaklıların 25/2/942 Çarşamba günü saat 16 da dairede hazır bulunmaları ilân olunur. (406)

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu

Tepebaşı dram kısmında Bu akşam saat 20.30 da RÜZGÂR ESİNCE

İstiklâl caddesi komedi kısmında BİR MUHASİB ARANIYOR

«Son Posta» nun tefrikası: 220

KOCA YUSUF

Yusufun Amerikada ilk güreşi

Diğeri; George Hakenışmit isminde meşhur bir Rus pehlivanı idi. (1) Rus pehlivanının vücudu hergül ayarında; pazısının muhiti yarım metre, ensesi elli bir santim idi. Uzun boylu yakışıklı bir gençti.

Bunlardan başka; İvan Levis, Jorj Bohner isminde iki meşhur pehlivan daha vardı.

Organizatörler arasında yapılan mukavele mucibince; Koca Yusuf; yukarıda isimlerini ve milliyetlerini saydığım pehlivanlarla sırasile müsabaka yapacaktı.

Bugün bu pehlivanlardan yalnız Zibisko ile Jorj Bohner sağdır.

Jorj Bohner, Koca Yusufu ahd hatıralarını Amerikada beş yüz bin nüsha satan «Boks ve güreş» mecmuasında neşretmiştir.

Boks ve güreş mecmuası «Dünyanın en kuvvetli adamı kimdir?» namile açtığı ankete Jorj Bohner hülâsatan; şu beyanatta bulunmuştu:

«... Dünyanın en kuvvetli adamını mı arıyorsunuz? Bu şahsın bilâtereddüd Türk pehlivanı Koca Yusuf olduğunu arz ederim. Çünkü; bir eski güreş şampiyonu sıfatile Koca Yusufu bizzat dene dim...»

★

Koca Yusuf; ilk güreşini İvan Levis ile yapacaktı.

Levis, tetik, serbest güreşte üstad, genç ve okkalı bir pehlivan idi. Billhassa; teknik bakımından bütün pehlivanların serefrazı idi. Fakat; Amerika aslanına mağlûb olmuştu.

Gazeteler ve Amerika efkârı umumiyesi Türk pehlivanının Levisi bile yeneceğine kani bulunuyorlardı. Çünkü; onlarca serbest güreşin yurdu olan Amerika da, galib gelmek hiç bir pehlivana müyesser olmamıştı. Gelen ecnebi

(1) Bir sene sonra; Adalı ile Londra'da güreşen bir pehlivandır. Adalının kolunu çıkarmıştı.

başpehlivanları hep mağlûb olmuşlardı.

Mösyö Piyer ve Dubliye; Koca Yusufun kat'iyetle emin ediler. Amerikalılar, Yusufun ne olduğunu bilmiyorlardı. Hattâ; idman güreşlerini görmek için uğraşan Amerikalılara organizatörler birçok hileler kullanarak güreşlerini göstermeğe muvaffak olmuşlardı.

AMERİKADA, İVAN LEVIS VE KOCA YUSUF GÜREŞİ

Güreş büyük bir sirkte yapıldı. Burası binlerce seyirci alabilecek derecede büyük bir yerd. Flatlar, Paris ve Londradan iki misli fazla idi. Ortada milyonlarca dolar döniyordu.

Amerikalılar; Koca Yusufu yalnız elbisesile görmüşlerdi. İri kalın enseli sallı bir adam.

Yusufu, Levisle güreşeceği gece teraziye koyup tartılar... Tam; yüz altmış beş kilo geldi. Roben sonların çiftliği Türk pehlivanına yaramıştı.

Yusuf; sırtında siyah bir mayo olarak üstü çıplak meydana çıktı. Biraz sonra; Levis de menajeri ile meydana geldi.

Koca Yusuf; serbest güreş yapacağına diye seviniyordu. Sevinci yüzünden belli idi. Nihayet; isteği gibi erkekçe ve bütün hızile güreşecekti. Sarmalar, kündeler, ters kepeçler, baldır, patlatanlar ilh... serbest güreşte vardı. Aylardanberi paslanmış ayakları açılacaktı.

Hakem heyeti; güreşin şartlarını ilân etti.

Oh!.. Ne güzel şartlardı. Tıpkı pomak güreşi gibi kıran kırana idi.

Koca Yusuf; aylardanberi, bir hasımla istediği gibi bir güreş yapmadığından yarışa çıkacak olan bir at gibi gerilmiş bekliyordu.

Arbitr düdüğü çaldı. İki pehlivan birbirlerine olanca hızile çul kancıldılar...

(Arkası var)

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Alman hızlı botlarının bir hücumu

Londra, 20 (A.A.) — İngiltere amiral-
lık ve hava nezaretleri tebliği:

Dünkü Feryambet kıyılarında deniz ka-
felerimizden birine yapılan taarruz esna-
sında düşmanın torpil atıcı bir hü-
cum botları ile tayyareleri tahrib edil-
miş ve diğerleri hasara uğratılmıştır.
Taarruz neticesiz kalmıştır. Ne ticaret
gözetiminde, ne kâfiye refakat eden su
üstü birliklerimizden ve ne de tayyareleri,
mizde hasar ve kayıp yoktur. Denizden
kurtarılan 18 düşman eri esir alınmıştır.

Japonlar Cava adası yakınına asker çıkardılar

(Baştafı 1 inci sayfada)

Surabaya üzerinden birbiri arka-
sındangelen dört dalga halinde uc-
makta olan 25 Japon ağır bombar-
dımın tayyaresi ile av tayyaresi-
nin yolunu kesmiştir. Düşmanın 5
bomba ve 1 av tayyaresi tahrib e-
dilmişdir. Tayyarelerimizden biri
düşürülürse de pilotu paraşütle
atılarak kurtulmuştur.

Birmanyada

Londra, 20 (A.A.) — Birman-
yada Bilin nehrinde şiddetli
bir savaş yapılmakta olduğu Lon-
dronun salâhiyetli mahfellerinde
söylenmektedir. Taarruzlar ve karşı
taarruzlar yapılmakta, her iki taraf
ağır kayıplar vermektedir. Londra-
ya gelen en son haberde nehir ü-
zerinde başlıca İngiliz mevzilerinin
hiç bir hasara uğramadığı bildiri-
liyor. Rangon'un liman olarak kul-
lanılmasına nihayet verildiği da-
ir haber yoktur.

Port-Darwin yeniden bombalandı
Melbourne, 20 (A.A.) — Resmî ha-
ber verildiğine göre, bu sabahki haber
bilâfisi olarak Port Darwin bombalan-
mış, sadece bir hava tehlikesi işaret
verilmiştir.

Japonların batırdıkları gemiler
Tokyo, 20 (A.A.) — Japon filosu u-
mumi karargâhının tebliği:
Avustralyanın Port Darwin'e karşı
yapılan hava hücumu esnasında hava
savaşlarında ve yerde 26 düşman tayya-
resi tahrib edilmiştir. Fazla olarak
6000 tonluk bir kruvazör, 2 muhrib, bir
petrol gemisi, bir denizaltı avcısı ve 9
deniz taşıtı batırılmıştır. Diğer bir muh-
rib ciddi hasara uğramıştır.

Japonlar Timor adasına çıktılar
Tokyo, 20 (A.A.) — İmparatorluk u-
mumi karargâhının saat 13 de bildir-
diğine göre, şu bir işbirliği yapan or-
du ve donanma kuvvetleri bu sabah Ti-
mor adasının Hollandalılara aid kısmının
merkezi olan Klopang ve adanın Portu-
kizlere aid kısmının merkezi olan Dell
civarında muvaffakiyetle karaya çıkmış-
lardır.

Resmen bildirildiğine göre Japonya
Timorun Portekiz idaresindeki kısmı ü-
zerinde Portekiz hakimiyetini tanımakta
ve Japon kuvvetleri bu harekâta kasede-
len hedef elde edince geri çekilecektir.

Devlet ziraat işletmeleri faaliyetini tevsi edecek

Ankara, 20 (A.A.) — Devlet ziraat işletmeleri kurumuna her
türü inşaat müstesna olmak üzere işletmekte olduğu çiftliklerdeki
faaliyetinin tevsi ve takviyesinde diğer ziraat işletmeler teslisinde kul-
lanılmak üzere bir milyon lira ikrazına dair koordinasyon kararı neşre
dilmişdir.

Dün Maltaya 7 defa hava akını yapıldı

Malta, 20 (A.A.) — Neşredilen bir
tebliğ, Cuma günü Maltaya yedi defa
hava tehlike işareti verildiğini bildirmek-
tedir. Bunların birinde atılan bombalar
bir kişiyi öldürmüş ve bir gektarını teh-
likeli surette yaralamıştır. Düşmana av
tayyareleriyle hava karşı koyma ha-
taryalarımız karşılık vermiştir. Beşinci
ve altıncı hava akını hakkında henüz
malûmat yoktur. Bu tebliğ yazıldığı
vakit yedinci akın daha bitmemişti. Şubat
başındanberi 260 ve harbin başından,
beri de Maltada 1699 defa hava tehlike
işareti verilmiştir.

Yeni İngiliz kabinesi nasıl karşılandı?

Berlin 20 (A.A.) — Yarı res-
mî bir kaynaktan bildiriliyor:
Bugünden yarına İngiliz hükû-
meti içinde yapılan vaziyetlik, Ber-
linde M. Çörçil'in vaziyete, muha-
lefete tavizler yapmadıkça hâkim
olamayacağı anlamış bulunma-
sından ileri gelmiş bir zaruret ola-
rak telâki edilmektedir.

M. Çörçil'in kendisine neticesi
şüpheli görünen bir rey istiyerek i-
timad meselesini ileri sürmekten
se, kabinesini tadil mecburiyetine
katılmadığı burada söylenmektedir.
Berlin siyasi mehafilli, M. Çör-
çil'in hâdiselerin icbarı altında,
mahrem dostlarından biri olan lord
Beaverbrook'un şahsında kabahati
üzerine alacak bir insan bulmak zo-
runda kaldığını kaydetmektedir.

M. Çörçil, diğer taraftan aynı ic-
bar teşvili kabinesinin sinesine
şahsi hasmı, Stalin'in mütemadî ve
bolşevik fikrinin hararetili mürev-
viç ve propagandacısı Sir Stafford
Cripps'i de almış mecbur olmuş-
tur.
Burada M. Çörçil'in Sir Cripps'e
Avam Kamarası liderliğini tevdi et-
mekle mahirane bir tabiiye hare-
keti yapmak istediği kanaati mev-
cuttur.

Singapurda esir İngilizler

Tokyo, 20 (A.A.) — Singapurda
Asiî gazetesi bildiriyor: Singapur-
da 32.000 İngiliz ve 35.000 Hind askeri
esir edilmiştir.

Japonların deniz zayıtı: 109 gemi

Batavia, 20 (A.A.) — Harbin
başlangıcındanberi büyük Okyanus
da Japonya harb gemisi, nakliye ve
şileb olarak 109 gemi kaybetmiş-
tir. Bunlar muhakkak olarak batı-
rılmıştır. Bundan başka muhtemel
olarak 26 gemi daha batırılmış ve
45 gemi hasara uğratılmıştır. Su-
matra açıklığında Japonların uğradığı
kayıplar bu yekûna dahil değildir.
Burada Japonların kayıplarını bildi-
rildiğinden daha mühim olduğu
zannedilmektedir.

Alınan resmî haberlere göre, 14
Şubata kadar batırılan Japon gemi-
leri arasında bir tayyare gemisi, 7
kruvazör, 13 muhrib, 6 denizaltı,
52 nakliye gemisi, 23 şileb ve 7
sarıncı vapur bulunmaktadır.

Mütemadî olarak batırılan ge-
milere gelince, bunlar 2 zırhlı, 2
tayyare gemisi ve 4 kruvazörden i-
barettir.

Almanlar ilk bahar taarruzu için sakladıkları tankları kullanıyorlarmış!

Moskova, 20 (A.A.) — Muh-
telif cephelelerden alınan malûmata
göre Almanlar Kızıldorunun ileri
hareketini durdurmak için ilkbahar
daki taarruzları için saklamış ü-
mid ettikleri tanklarını muharebeye
sokmaktadırlar. Tankların istikrar
ettirildiği muharebelerin adedi art-
makta iseler de karşılarında ciddi
bir hareket görürce süratle geri çek-
ilmektedirler.

(Baştafı 1 inci sayfada)
sinde, her nevi silâhların imalinde,
tayyarelere karşı müdafaa ve va-
tan silâhlarının müdafaa hazır-
lıklarında ve iş kanununun tatbi-
kinde ehliyetlilik göstermiş ol-
makla, milli müdafaa için çalışan
fabrikaları randımanını tehlikeye
düşüren propagandaya karşı azim-
le hareket etmemiş olmak ve asker-
ri hazırlık hakkında mecliare ve
meclis öncülerine hakikate uy-
mayan beyanatta bulunmakla it-
ham edilmektedir.

İtham edilen diğer suçlular
Leon Blum, iş kanunlarını mil-
li müdafaaı tehlikeye düşürecek
şekilde tatbik etmek ve bilhassa
ihlâkîlerin tahrikâtı karşısında
zâf göstererek istihlâtin geniş öl-
çüde azalmasına sebebiyet vermiş
olmakla itham olunmaktadır.

General Gamlin, ordunun yeti-
tirilmesinde ehliyetlilik göster-
mek, lüzum gelen silâhların ve teç-
hizatın imalini temin için kendisi-
ne düşen vazifeyi yapmamak, en-
düstü seferberliği hazırlığını temin
etmemekle itham edilmektedir.

Gamlin'in müdafaaı
Riom, 20 (A.A.) — Dün saat
13,30 da başta reis Caous olmak ü-
zerine hâkimler heyeti mahkeme sa-
lonuna girmiştir.

Muhakeme altına alınma karar-
ının okunmasından sonra mütehim-
lerin hüviyeti tesbit edilmiştir.

General Gamlin, müdafaaını
yapmak üzere derhal söz istemiştir.
General bir kaç kere istifa etmeği
düşünmüş ise de ordunun başında
kalmış daha münasib gördüğünü
söylemiştir. General verdiği kısa
izahatı memleketin ve ordunun men-
faati namına susmağı bir vazife bil-
diğini söyleyerek bitirmiştir.

Gamlin'den sonra avukatlar-
dan biri, Maitre Maurice, memle-
ketin mukadderatını ellerinde tu-
tan zayıf hükümetleri tenkid ede-
rek Fransanın uğradığı felâketin
mes'uliyetini bir tek adama, gene-
ral Gamlin'e yüklemenin doğru
olmayacağını söylemiştir.

Leon Blum'un müdafaaı
Saat 14,30 da Leon Blum'un hü-
viyeti tesbit edildi. Blum, muha-
keme esnasında Gamlin'in susmak

Riom yüksek adalet divanı

Muhakeme çok meraklı sahhaya girdi

Daladye ve Blum generalleri itham ediyorlar

İstemiş olmasını hayretle karşıladı
ve dedi ki:

— Bu dava başlamadan evvel,
önümüzde uçurum ve boşluk açı-
lıyor. İfadelerin alınması ve müva-
cehelerin yapılması gizli celseler
de cereyan etti. Bu da yetmiyor
muş gibi bugün Gamlin'in de sus-
mak istediği için, müzakerelerde
hazır sayılmaz.

Blum Gamlin'i itham ediyor
Blum, «ordunun hezimetini hâdi-
senin temelini teşkil ettiğini» bir da-
vada harbdan bahsedilmemesine
hayret etmiştir. Blum, Gamlin'in
hezimetini başlıca mes'ulü olduğu-
nu söyleyerek generali öldürdü-
nü ham etmiş ve «Gamlin'in sükütu-
na istikrar etmeyeceğini» demiştir.

Blum, sözlerine devam ederek,
kendisinin ve kendisiyle birlikte zan
altına alınanların mahkeme hu-
runa kanunun ve adaletin ve beşer
itimidinin ziddına olarak çıktıkları-
nı, önceden devlet reisinin siyasi
müşavirlerinden aldığı mütealema
dayanarak verdiği mahkûmiyet ka-
rarile çıktıklarını söylemiştir. Blum
demiştir ki:

Hazimetin asıl sebebi, kumanda
makamının hataları değil midir?
Bu suali bir senedenberi sorduğu-
muz halde tahkikata memur olan-
lar, bunu dinlemek istemediler. A-
dalet divanı, ordunun şehadetini
reddetmek istiyor. Halbuki ordu-
nun malzemesi, teçhizatı ve manev-
viyatı ne olursa olsun kumandanın
ezici bir mes'uliyeti vardır.

«Hakikati ortaya çıkaracağız»
Blum, adalet divanının istiklâlinde
şüphe ettiğini, daha şimdiden ileride ve-
recoğî karara kendisi manen sahip bu-
lunmadığını söylemiş ve demiştir ki:
Her şeye rağmen mücadeleye girsek,
biliriz. Açılacak olan celselerden bütün
hakikati ortaya çıkaracağız.
Blum, Reynaud ile Mandelin orada
bulunmalarına hayret etmiş, bu gay-
bubetin davayı bütün vusuhile teşrih
etmeği imkânsız kılacağı fikrinde bul-
duğuna söylenmiş güdülen dava, Fran-
sa davası değildir. Bu bir rejim davası,
cumhuriyet davası yapılmak isteniyor,
demiştir.

Gamlin'i susmağa mecbur ettiniz.
Bir adalet, içtimai salâhat ve 1936 dan,
beri hükümetlerin hedef tuttukları bir
terakki rejimi davası güdüldü.
Reis, Caous, evvelce söylediği sözün
adalet divanının istiklâlini kâfi dere-
de müdâfâsını söylemiştir.

Müddetumumun cevabları
Müddetumumi Caecagnau, Let-
roquer'in tenkidlerine cevap vermiş
ve adalet divanının teşekkülündeki ka-
nunî mahiyetli fetkî ederek: Biz kanu-
nun anayasaya uyup uymadığını müna-
kaşa ile mükellef değiliz, demiştir. Şim-
di Fransanın mukadderatına hâkim o-
lan anayasanın milletin tasvibine daya-
nan meşru bir anayasa olduğunun ma-
lûm bulunmasını isterim. Milletün bu
tasvibi, millet meclisinin reyidir.

Cassagnau, bundan sonra şimdiki hü-
kûmete karşı yapılan siyasi tenkidlere
tecessüf ederek sözlerini şöyle bitirmiştir:
Göç bir durumda bulunmamız, onun
hatası değildir. Leon Blum şunu ha-
fızla hatırlasın ki, şimdi bulunduğumuz
vaziyetin büyük bir kısmı mes'uliyeti
kendî omuzlarımızdadır.

Daladye'nin müdafaaı
Maitre Ribet, saat 16,25 te sözlerini
bitirip yerine oturmuş. Daladier derhal
söz istemiştir. Daladier demiştir ki:
Karşınıza mazmun olarak değil, 16/
10/940 tarihindenberi masnun olarak
okuyorum. 17 aydanberi kendimi mü-
dafaa etmek imkânını bulmadan mah-
nos bulunuyorum. Mağlûbiyetin başhe-
mes'ulü olarak basını, radyo ile ve
bizzat devlet reisi tarafından itham e-
dildim. Daladier, sözüne söyle devam
etmiştir.

«Almanya İsted!»
Harbin sözüde mes'ulünün muhaka-

me edilmesini her şeyden evvel Alman
ya istemiştir.

Daladier, Fransanın ne zaman, nasıl
ve kinden ihanet gördüğünü bu dav
esnasında anlayacağı ümidinde bulun-
duğunu söylemiş ve şu sözleri ilâve et-
miştir:

«Fransanın mes'uliyeti yok»
Herhâlde anayasamın getirdiği bu
mahkûmiyete itiraz ediyorum. Hakikat,
te harbdan kendisi mes'ul olan Alman-
ya, bugün bu dava sayesinde harbin
suçlusu kendisi olmadığını tatmin ede-
bir delil tedarikini istiyor.

Reis Saous, eğer Daladier, evvelce
bir davası ileri sürmekte devam edecek
olursa gizli celse kararı vereceğini, iki
defa ihbar ettikten sonra eski baykell
harbin suçlusunda Fransanın mes'ul-
yeti olmadığını söylemiştir.

Askerî Şefler mes'ul
Daladier, bunu müteakib harbiye na-
zarlığın ele aldığı zaman Fransız ordusunu
ne halde bulduğunu söylemiş ve
kendisinin harbiye nazırı oluşundan
sonra Fransa tarafından sarfedülen gay-
retin imkân nisbetinde fazla olduğunu
isbat edeceğini ilâve etmiştir. Da-
ladier şöyle devam etmiştir:

Mağlûbiyetin mes'uliyeti kimlerdir?
Askerî şeflerdir, kuvvetlerimizi dağıtan-
lardır, cephe gerisinde bulunan muaz-
zam malzemeyi kullanılmamış bir halde
birakanlardır. Generaller, meydan ma-
hareberinde teslim olduktan sonra on-
ları bir nevi umumi aştan istifade ettir-
mek için askeri ceza kanununda adliyat
yapılması şayanı dikkat değil mi-
dir?

Daladier, sözlerini saat 16,45 te bitir-
miştir.
Müddetumumun mukabelesi
Müddetumumi Cassagnau, ayağa kal-
karak, muhakemenin ordunun hazırlık-
sıhğı mevzuu üzerinde cereyan edee-
ğini ve kendi bitiriliğine Daladier'in
İhtimad edebileceğini söylemiştir. Cas-
agnau, şu sözleri ilâve etmiştir:

Biz de sizinle beraber bütün hakikati
ortaya koymak istiyoruz.
Daladye'nin avukatının iddiaları
Riom, 20 (A.A.) — Yüksek adalet di-
vanının ikinci celsesi, dünkünü aynı
akşam ve müheyycî hava ile açılmıştır.

Aktörler ve seyirciler aynı insanlardı.
Yalnız localarda yeni sîmalar görünür
yorddu. Saat 13,30 de muhakeme başlandı.
Suçlu sanılanlar, önlerinde bir polis ko-
misri bulduğunda halde adliye sarayı ile
tevkifhane arasındaki yeraltı yolunda
çıkırlar. Daladier elleri cebinde başı e-
ğik, dudaklarında gene sigarası olduğu
halde en başta geliyor, onu mütebessim
bir çehre ile Blum takip ediyor. Game-
lin, bezgin bir tavırla ve Lachambre ile
Jacomet lakayd hallerde arkadaş ge-
liyorlardı.

Birkaç dakika sonra hepsi mahkeme
salonunda yerlerine geçmişlerdi. Tam
saat 13 te hâkimler heyeti, salona gir-
di ve celse açıldı.
Reis Caous, celse açılır açılmaz sözü
Maitre Ribet'e verdi. Maitre Ribet
iddialarını okudu. Maitre Ribet, Da-
ladier'e suç maksadı isnad edilemeyece-
ğini adalet divanı tarafından söylen-
mesini ve müvekkilî hakkındaki takibate
nihayet verilmesini istemekte, davasını
yeniden tahkikata mevzu itihâz edil-
mesini ve bu arada Daladye'nin serbest
birakılmasını talep etmektedir.

Maneviyat zâfi
Maitre Ribet, diyor ki:
Davamız esas bu suretle kaçamak
mevzuu olmamalıdır. Askerî hezimet
stratejik veya taktik hataların ve bazı
askeri şeflerdeki maneviyat zâfının ne-
ticisidir.

Kolordu genralleri
Ribet, bundan sonra yüksek divanın
askeri işler bahsinde salâhiyet sahibi
olmamasını kabul edemeyeceğini söyle-
miş ve şöyle demiştir:
Hakikatte gerek sivil, gerek asker
muhtemel suçluları aramak mecburiye-
tindedir. Kolordu genralleri, ellerin-
de bulunan makemenin kullanılmama-
sından veya fena kullanılmamasından
mes'ul değiller midir? Bugün onların
adalet tevdi edilmeleri niçin istenilmi-
yor? Bugün bizi itham etmekle kimin
hıması isteniliyor?

Blum'un avukatının sözleri
Celse talik edilmiş ve 15,35 de tekrar
toplantıdır.

Blum'un müdafii Metr Letroquer
Blum'un avukatı tarafından divana ve-
rilen ve mes'ul askeri şeflerin dinlen-
mesini, Sedan cephesinin çözümlenmesi ve
muharebe ve Fransız - İngiliz askeri iş-
birliği şartlarının incelenmesini isteyen
notayı hatırlatmıştır.
«Bu snaller demistir, cevabsız kalmış-
tır. Ümid ediyoruz ki her tarafta hak-
katin meydanına çıkmasına çalışılacaktır.»
Müddetumumi, tahkikatın basımın Ren
havzasının tekrar işgali olan 7 Mart
1936 tarihine itica edilmesinin sebebinin
Daladier'in bizzat 1939 Sonkânununda
1936 dan itibaren Alman tehlikesinin
gittikçe artmakta olduğunu hesaba ka-
mak İhtim geldiği hususundaki beya-
nandan doğmuş bulunduğuna işaret e-
derek sözlerine son vermiştir.

Pazartesi günü matinelerden itibaren
İPEK Hakiki Sinema Kralı...
sinemasında yalnız en muazzam filmlerde rol alan
GARY COOPER
tarafından harikulâde bir surette yaratılan
KAHRAMAN
SUBAY

Görülmemiş derecede heyecanlı. Müthiş ve muazzam sahnelerle
dolmuş, 10 binlerce figüranın iştirakinde yapılmış eşsiz bir
şaheser...

Bugün saat 12.45 - 2.30 - 4.30 - 6.30 ve 9 da

DEMİR MASKE
TÜRKÇE SÖZLÜ

BUGÜN TAKSİM SINEMASINDA
Cemiyetin ahlâki ve içtimai yaralarını neşterleyen, kalb ve gö-
nülleri ateşleyen, klâsik Türk ve Arab sazının en ateşli en ruhnu-
vaz neğmelerini sinesinde toplayan:
ZEHİRLİ ÇİÇEK
Türkçe sözlü - Şark musikili
(Türkçe Arapça şarkılı)
Senenin en büyük hissi, içtimai heyecan kaynağı, ölmez
hayat faciası.
TAKSİM SINEMASININ
Vâsi salonunu bir haftadanberi tekdir ve alkış
tezahüratle inletiyor.
Bestekârı: Kemanî SADİ İŞILAY
Tanburi SELÂHADDİN, Kemanî NUBAR ve 36 kişilik Küme Saz
heyeti, kadın ve erkeklerden mürekkep büyük Koro grupu
Bugüne kadar hiç bir film bu kadar muvaffakiyet
kazanmadı ve hiç bir filmde hiçkita bu
kadar ağlanmadı.
Bugün saat 1 de tenzilâth matine

ELHAMRA
Bütün İstanbul güzelliğinden bahsediyor.
Mevsimin en büyük filmi
ALİ BABA ve KIRK HARAMİLER
Türk sazının, Türkçe şarkıların Türkçe filmi şaheseri
Besteler: Ahmet Yatman - Okuyanlar: Nevzat Altınok - Suzan Güven -
Gözün Arkan - Seniha - Numan Açlıses
Filmia 14 kısmı birden gösterileceğinden seans zamanı bulunulması rica
olunur.
Bugün Seanslar: 1 - 3.30 - 6 - 8.30 da

Bugün **MELEK** Sinemasında
Dünya filmciliğinin iki şahane yıldızı
JEANETTE MAC DONALD-
NELSON EDDY
tarafından nefis bir surette yaratılan
BİRLEŞEN
GÖNÜLLER
tamamile renkli - Zengin ve muhteşem sahneler... Büyük mizan-
sen... İlahî bir mevzu... Zevkine güzelliğine doymayacak bir film
Bugün seanslar 1 - 2.30 - 4.30 - 6.30 ve 9 da

Dehşetli bir muvaffakiyet!
Gençlik, Aşk, Musiki şelâlesi
LAKONGA
nin zaferile İstanbul çınlıyor.
Baş Müessesileri:
MIKEY ROONEY
JUDİ GARLAND
MARMARA Sinemasında
son günlerine yetişiniz.

(Baş tarafı 1. no. sayfada)
yesine göre, ya bir konferansın kafa-
sını aydınlatıyor, ya bir konserden ku-
laklarının zevkini tatıyor, ya bir
tiyatrodan, gülmeye, düşünmeye veya bun-
lar arasındaki hislerden birle faydala-
mıyor. Temsilin hatırı için bir konferans
dinlemeye tahammül eden cahil bir va-
tandaşın da, iki cümle üze-
rindeki dükkân, bizim için, bizim gibi
kültür alanında daha pek çok seneler
koşar adım gitmek mecburiyetinde olan
milletler için azımsanılmayacak bir ka-
zanç sayılır.

Memleketimizde, maalesef gençleri
mektebden arka kalan zamanlarında
meşgul edecek müesseseler yoktur ve hâ-
lâ da yoktur. Halkevlerinin en büyük
faydalarından biri, bir kısım gençliği,
sinemalardan, kahvelerden, hatâ birço-
ğunu da ecebî teşekküllerin bu mües-
seye benzerlerine devandan kurtarmış
olmasıdır.

Millî Şefimizin, 22 Şubat 1934 da An-
kara halkevinde, halkevlerinin 2 nci yıl
dönümünde söyledikleri bir nutukta işa-
ret buyurdıkları gibi, halkevleri yeni
Türkiye hayatının başı başına bir un-
suru, başı başına bir remzidir. Gençle-
rimiz, içtimai bir teşekkülde vazife gör-
mesini öğreniyorlar. Münevverlerimiz bu
teşekkülün emrinde onlara ve halka reh-
ber oluyorlar. Halkevlerinde, sıcak bir
muhit içinde münevverle cahil, gençle
ihtiyar kaynaşiyor. Millî günlerin heyecanı
en manalı olarak bu çabaların al-
tında yaşıyoruz.

Yazımızın başında temas etmiş oldu-
ğumuz noktaya tekrar dönelim. Halkev-
lerinin Anadolu'da gördükleri hizmet
eldiden mühtemeldir. Şehir, kasaba içinde,
haftada bir defa bile olsa bir hareket
yaratıyor, halkın bir araya gelmesine
amül oluyorlar. Muhit birbirini tanıyor,
birbirinden faydalanıyor. Hareketsiz,
monoton geçen günler ve hayat renk-
leniyor. Gidecek bir sineması bile olma-
yan kazarlarımız var. Burada gençlik ve
halk zamanının mühim kısmını halke-
vinde geçirmektedir. Radyosundan, kü-
tüphanesinden, konferans ve temsilden,
den bir cümle ile yarattığı hareketi en
faydalanmaktadır.

Bir noktaya işaret etmek isteriz.
Münevverlerimiz, müteaddid defalar,
muhterem Refik Saydam'da işaret et-
tikleri veçhile, halkevlerine daha fazla
ahhâ göstermeli, bunu millî bir vazife
olarak telâki etmelidirler. Hepimiz çok
şey öğrenmek, çok şey öğretmek mec-
buriyetindeyiz. Halkevleri birer halk ü-
niverstesidir de... buralarda, klâsik çalı-
maların yanında günün meseleleri, mev-
zuları erafında halkı aydınlatmak ge-
rektir.

Resmî veya hususî vazifelerimizi ifa
etmek, bizi cemiyete karşı ödevimizi
yapmış bir insan huzuruna kavuşturu-
maz. Halkevlerinde hepimizin mesul
olabileceğimiz sahalar vardır. Siyaset-
ten başka hiçbir mevzu yoktur ki, halk-
evi faaliyetleri arasında yer almasın bu-
lunmasın! Güze' san'atların lakıfıdır,
da da mühim hizmetleri ifa eden halkev-
lerinde, hiçbir mevzu karşı sempatî
duymayanlarımızın bile, millî bir vazife
ve insanlık borcu olarak katılmamızın
emreden içtimai yardım faaliyetleri de
bulunmaktadır. Bugünkü ahval müva-
cehesinde, bilhassa bu mevzuun aldığı
 ehemmiyet çok büyüktür. Halkevlerinde,
inanlarımızı tazelediğimiz millî birer
mahabed, hiç bilmiyen veya az bilen va-
tandaşlar için birer mektep, millî ve iç-
timai hayatımızda birer merhale olarak
bakalım.

Ekrem Uşaklıgil

Şeker sakladığı için mahkûm oldu

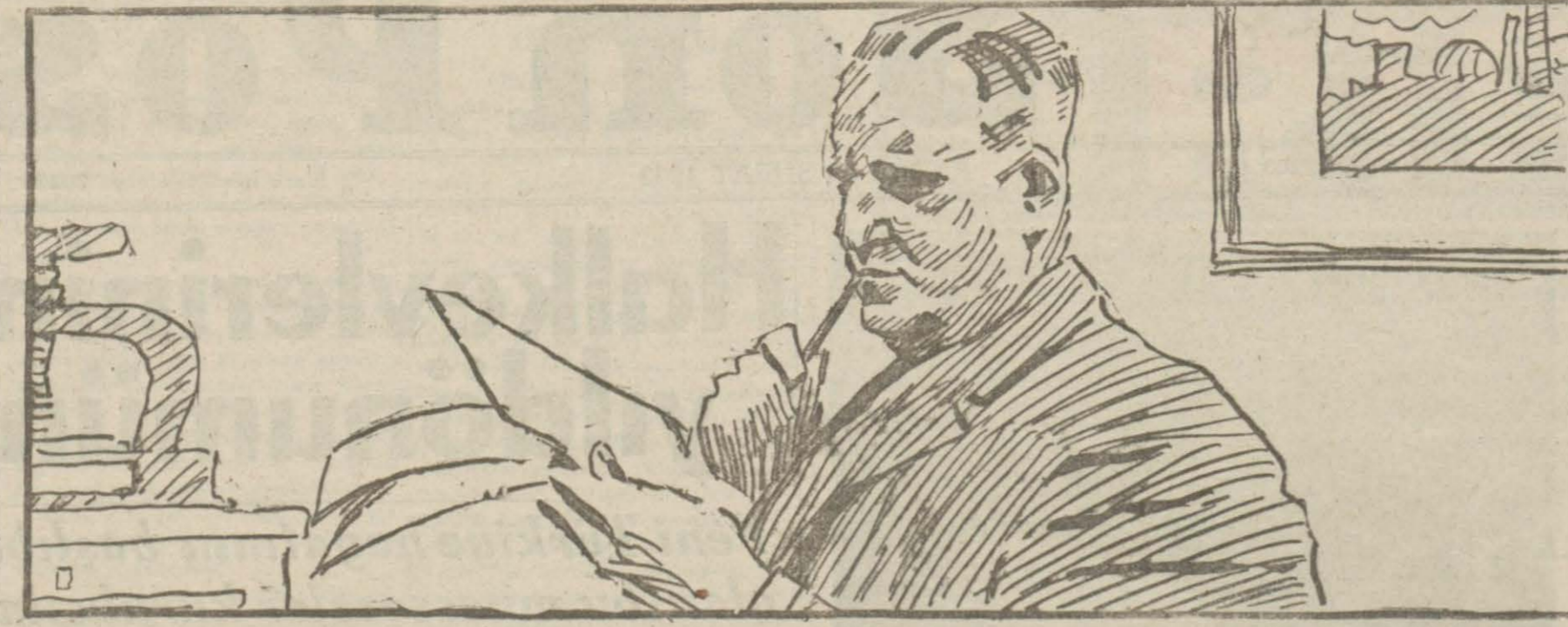
250 kilo şekeri saklayarak hü-
kûmete beyanname vermeyen Ça-
ğaloğlunda bakkal Mustafa hakkın-
daki ihtikâr davası aslye 2 nci ce-
za mahkemesinde dün neticelenmiş
tir.

Mahkeme, suçluyu 30 lira para
cezası, çarptırılmasına ve 7 gün
müddetle dükkânının seddine ka-
rar vermiştir.

TAKVİM ● Şubat

Rumî senesi 1897	22	Arabi senesi 1391
Şubat	Pazar	Kasım
9	Resmî 22.12	1942
GÜNEŞ		
S. D.	Safer	
6 46	6	
12 87	5 07	
İMSAK		
S. D.	Yatsı	
5 12	11 17	
6 12	12 17	
8 15	15 28	
10 17	17 51	
12 19	19 21	
14 21	21 21	
16 23	23 21	
18 25	25 21	
20 27	27 21	
22 29	29 21	
24 31	31 21	

Resimli Makale:

Her şeyi şüphe ile karşılayabilirsiniz. Fakat inandığımızı göstermek, ne kadar uzak bir ihtimal ifade ederse olsun hiçbir şeye de incelemeden önce «imkânsız» dir damgasını yapıştırmak hakâmez değildir.

İnsanlık derecelerinin en aşağısına düşmüş olanda bile nefis izetinin bir kı-
rıntısı kalmıştır. En imkânsız sanılanın bile mümkün olduğu görülmüştür. dü-
şüncenizi kendinize saklayınız ve her işde inceleme ölçüsünü kullanınız.

Şehir Haberleri

Dün birçok muhte-
kirler cürümüşhud
halinde yakalandı

«Gülñihal» mağazası sivil za-
bita memurlarına 9 liralık
gömleği on dört buçuk liraya
satmağa kalktı, bir bakkalla
bir kunduracı da stok yaptık-
ları için yakalandılar

Emniyet Müdürlüğü mali polis
ve kaçakçılık bürosu memurları,
şehirin muhtelif mahallerinde yer
yer ihtikâr cürümüşhudları yap-
maktadır.

Dün bu maksada faaliyete ge-
çen sivil zabıta memurları, Sirke-
cide Dördüncü Vakıf hanı karşın-
daki Gülñihal manifatura mağaza-
sına müşteri sıfatıyla gitmişler, göm-
lek almak istemişlerdir.

Mağaza sahibi Avrampa, tezgâh-
tari Samuel bir yağlı müşteri hissi-
ni veren memurlara beheri 9 lira
dan satılması lâzım gelen gömlek-
leri 14 buçuk liradan satmağa kal-
kıştırlarken suçüstü yakalanmışlar-
dır.

Bu cürümüşhudu müteakib ma-
ğazada araştırma da yapılmış, dükkânın
ardıyesinde 1940 senesinde
ithal edilen ve satışı arzulanmayan
muhtelif cins manifatura eşyası bu-
lunmuştur. Mağaza sahibi ve tezgâh-
tari hakkında millî koruma
kanununa muhalefetten takibata
başlanmıştır.

Beyoğlunda Asmalimescidede Me-
zarlık sokağında 15 numaralı dükkân-
da bakkallık yapan Yanın
dükkânında memurlar dün bir a-
rama yaptılar, bodrumda beyan-
name harici 13 çuval şeker, 5 çu-
val kuyemi bulunmuştur. Yani de-
aynı suçtan takibata tâbi tutulmuş-
tur.

Bundan başka Emniyet kaçakçılık
bürosu memurları gene Galata-
da Karaköy caddesinde 4 numara-
da kunduracılık yapan Yorginin
mühim miktarda kösele stoku yap-
tığını tesbit etmişler ve dün bu
dükkânda da bir araştırma yapmış-
lardır.

Yorginin dükkânında mühim
miktarla kösele bulunmuş, fakat bu
araştırmayı kâfi bulmayan me-
murlar, kunduracının Beyoğlunda
Ahududu sokağında 52 numaralı
apartmanında da ikinci bir taharri
yata bulmuşlardır.

Bu araştırma sonunda Yorginin
ikametgâhında yüzlerce parça köse-
le ve deri ile 4 çuval toz şeker bu-
lunarak müsadere olunmuştur.

Kunduracı hakkında da millî ko-
runma kanununa muhalefetten ta-
kibata başlanmıştır.

Şüpheli bir ölüm

Müddeiumumilikçe şüpheli bir
ölüm hâdisesi etrafında tahkikat
yapılmaktadır.

Kurtuluşta oturan Vasil isiminde
ihtiyar bir adam dört gün evinden
çıkamamış, bu hal komşuların şü-
hesini davet etmiştir. Hâdise poli-
se bildirilmiş, kapı kırılarak eve
girildiği zaman ihtiyar adam oda-
sında ölü olarak bulunmuştur. Bi-
lâhare vak'adan adliye de haber-
dar edilmiş, cesedi muayene eden
adliye tabibi Enver Karan Morga
kaldırılmasına lüzum göstermiştir.
Tahkikata devam edilmektedir.

Hamiyetli bir vatandaş
verem mücadelesine
100 bin lira verdi

Bu para ile, Beykozda gösterdiği arsaya 40
yataklı bir sanatoryum yapılacak

Verem Mücadele Cemiyeti dün
saat 14 te Çağaloğludaki Etibba
Odasında, Dr. Orhan Tahsinin re-
işliğinde senelik umumî heyet top-
lantısını yapmıştır. Geçen yıla aid
sıhhi ve idarî mürakib raporlarının
okunmasını müteakib ruzmamede
bulunan muhtelif maddelerin mü-
zakeresi yapılmıştır. Bu meyanda
Süleyman Çakır isiminde Eskişehir-
li hamiyetli bir vatandaş tarafın-
dan Cemiyete tahsis edilen 100,000
liralık mühim bir teberri hakkında
idare heyeti tarafından heyeti u-
mumiyyeye malûmat verilmiş ve
kendisine Cemiyet namına bir te-
şekkür mektubu yazılması kararla-
ştırılmıştır. Öğrendiğimize göre, Sü-
leyman Çakır şimdide kadar bir-
çok hayır müesseselerine ehemmi-
yetli maddî yardımlarda bulunan

bir hayırseverdir. Uzun zamandan-
beri muhtelif sanatoryumlarda tet-
kiklerde bulunduktan sonra Verem
Mücadele Cemiyetinin Beykozdaki
arsasında 40 yataklı yeni bir pav-
yon inşasına karar vermiştir. Bu
sanatoryuma alınacak hastalardan
10 kişi doğrudan doğruya Süley-
man Çakır tarafından ayrılmak-
muayyen bir tahsisatla devamlı te-
davi altına alınacaktır. Teber-
riye aid her türlü muamelât tamamlan-
mıştır. Yakında Cemiyet tara-
fından pavyonun inşasına başlan-
acaktır. Cemiyet tarafından geçen
yıl Hüseyin Subaşı tarafından Ce-
miyete teberri edilen binada açıl-
lan dispensar de şimdide kadar
708 vatandaşın tedavisi yapılmış-
tır.

Gazinoda silâh çek-
mek 6 aya patladı

Ahmed isiminde bir tüccar zil-
zurna sarhoş olduktan sonra Bey-
oğlunda Mustafanın çalgılı gazino-
suna gitmiş ve sahnedeki mugannî-
yelere hitaben:

«Haydi çıkın karşımda bir
yol göbek atın.»

Demistir. Talebini kabul ettire-
meyince de tabancasını çekip, ga-
zinoda bulunanları tehdide başla-
mıştır.

Nihayet polise teslim edilen mü-
tecaviz dün adliyyeye verilerek as-
sı sonunda 6 ay hapse mahkûm e-
liye 6 nci cezada yapılan duruşma-
dılmış ve derhal tevkif olunmuş-
tur.

Haşlanarak ölen çocuk

Dün, Edirnekapıda bir çocuğun
ölümü ile neticelenen feci bir kaza
olmuştur. Edirnekapıda Kalebayırı
caddesinde Hocamurad sokağında
2 numaralı evde oturan Hüseyinin
4 yaşındaki oğlu Fikret dün o-
dada oynarken, mangalda kayna-
makta olan su tenekesini devirmiş,
bu yüzden zavaflı çocuk vücudu-
nün muhtelif yerlerinden yanmış-
tır.

Bu feci kazayı müteakib Fikret
ölümüş, vak'a etrafında tahkikata
başlanmıştır.

ISTER İNAN,
ISTER İNANMA!

Tanıdıklarımızdan birinin bu kıs-
kıyemette, hele bu zamanda kat'i
bir zaruret dolayısıyla Avrampa git-
mesi icab etti. Gideceği yere varır
varmaz bizi sühhatinden haberdar e-
decekti, sözünü tutarak vadinî yerine
getirdi. Bu münasebette öğrendik ki:
İstanbuldan Sofyaya 2.5 günde

gitmiş, Sofyadan başka bir trene bi-
nebilmek için de orada bir hafta
beklemek zaruretinde kalmıştır.

Bu vaziyette bir vakitler zevk ve
ren, istekle düşünülen Avrupa seya-
hatının, hele yolculuğa başlanırken
cepte yalnız 25 Türk lirası bulunur-
sa, şimdi istenilirdi bir şey olduğuna;

ISTER İNAN
ISTER İNANMA!Vilâyetin
tebliği

Yarıyandan itibaren
halka karne mukabili
un veriliyor

Mart ayına aid ekmeke karneleri,
nün evlere tevziline başlanmıştır.
Karneler önümüzdeki Perşembe ak-
şamına kadar bütün evlere dağıtıl-
mış olacaktır. Karneler verilirken nüfus
tezkereleri kontrol yapılacaktır.

Diğer taraftan ekmeke karneleri
mukabilinde yarıy bütün fırılarda
isteyen halka un verilebilecektir. An-
cak kâğıd temin edilemediğinden un-
lar ambalajsız olarak verilecektir.

Vilâyet un tevzilatı hakkında dün
alâkadarlara aşağıdaki tebliği gön-
dermiştir:

Vilâyetin tebliği:
Kart usulünün tatbik edildiği şe-
hir ve kasabalarda halkın un ihtî-
yacının temini aşığıda olduğu şe-
kilde kararlaştırılmıştır.

1 — Ekmeke yerine un almak iste-
yenler her hafta Pazartesi gününe
aid ekmeke kuponları mukabilinde ve
yalnız o günkü istihkaklarına kar-
şılık aşağıda bildirildiği şekilde un
alabileceklerdir.

2 — 750 gram ekmeğe mukabil
531, 375 gram ekmeğe mukabil 265
gram un verilecektir.

3 — Vilâyetimizde 23/2/942 tari-
hinden itibaren bu kararın tatbikine
başlanacaktır. Kararın tatbikini ge-
çiktirmek için şimdiki bu tevzi-
latı fırılarda yapılması muvafık gö-
rölmüştür.

4 — Halka ekmeke kuponları mu-
kabilinde haftanın her Pazartesi gün-
nü verecekleri unlar için fırıncıların
şimdiden hazırlıkta bulunmaları te-
bliğ olunur.

Kocamustafa
paşada dün bir
ahşab ev yandı

Yangın esasında evde bulu-
nan bir ana kız da vücudları-
nın muhtelif yerlerinden
yaralandılar

Dün akşam saat 17 sularında
Kocamustafapaşada bir yangın ol-
muştur. Ateş Alifakih mahallesin-
de Benlismal sokağında 5 nume-
ralı hafız Mehmedin evinden zu-
hur etmiş, tamamen ahşab olan iki
katlı bina tutuşmuştur. Yangından
haberdar edilen itfaiye hâdise ma-
halline geldiği zaman alevlerin evi
tamamile sardığı görülmüş ve der-
hal söndürme ameliyesine geçilmiş-
tir. Bu arada ateş bu evin yanında-
ki eve de sırayet istidadını göster-
miştir. Fakat itfaiye buna mânil ol-
muş, ancak içinde Muhsin adında
bir kiracı bulunan ev tamamen yan-
mıştır. Yangın esasında evde bu-
lunan Muhsinin karısı Hatice ile
kızı Selime vücudlarının muhtelif
yerlerinden ehemmiyetli surette
yandıkları için hastaneye kaldı-
rılmışlardır. Yangının nasıl çıktığı
tahkik edilmektedir.

Sabahtan Sabaha:

Kar diner, harb sona
Erer, acaba insanlar
Eski neş'eyi bulur mu?

Burhan Cahid

Yaşamak zevki kırıktır. Usun sulh
devirlerinin verdiği hayat tadı
kalmadı. Arzun en tabii nimetleri bile
eski lezzeti vermez oldu. Bir dos-um por-
takalların bile kokusunun boş olduğunu
iddia ediyor. Samanıdır. Kokular, renk-
ler belki gene eski kokular eski renkler.
Fakat hâdiseleri objektif gibi kapalı in-
san ruhları o kadar bunaldı ki tabiatın
güzelliklerini göremez, duyamaz oldu.

Heyecanlı manekisi ile dünyaya neşe
dağıtan Haval adaları bombası yağmu-
runa tutulduktan, fikir, san'at, zevk â-
lemine taze, inco eserler veren Paris se-
faletle düşüktükten sonra arzun her köşe-
sine bir küskünlük çöktü. Daha şimdî,
den gelecek bahara dair korkunç haber-
berler yayılıyor, insan ne kadar merha-
metsiz olsa kanı damarda, ateşi ocakta
dumanı bacada görmeyi tercih eder.
Halbuki tenefüs ettiği havanın irojeni
azaldıkça zehirli gazı artıyor.

Geçen Büyük Harb insanları çok
değiştirmişti. Hele usun ihtilâl muhare-
belerinden ve Napolyon gibi kan dökücü
bir haşmetpenahm ihtirastandan arka
kalmış Fransa Büyük Harbi de atlat-
tıktan sonra çıkına dönmüştü. Bir ku-
sum halk ne olursa olsun yaşamak, ha-
yatı tatmak, zevketmek istiyorlardı. Ma-
halle bakkalları bile yaz gelsece dükkân
larını kapayıp plâjlara akın ediyor, ka-
sabiir dünya seyahatine çıkıyor, ka-
dınlar bir çift ipek çorap uğuruna kal-
dırılmaları düşüyorlardı. Daha az bir
zümre de hayata küsenüs gibiydi. Bun-
lar eğleneceyi almamaklı sayıyorlardı. Ge-
zip de ne olacak diye evinden çıkmayan
okuyup da ne olacak diye eline kitab
almayanlar peyda olmuştu.

Büyük Harb kasırgalarından insan ruh-
ları üzerinde garib izler bıraktıkları
malûmdur. Hayat şartları değişir, mu-
aşeret usulleri değişir, duygular ve in-
anışlar değişir. İhtisadî akışlar ve kay-
nayılar değişir. Usun sulh ve sükân
devirleri de ruhları yunusatur, sefkat
duygularını fihledirler, san'at eserleri-
ni kıymetlendirir. Bütün mesele bugün
için arzı mev'ud sayacağımız o yarımlı
âleme erişebilmektir!

Burhan Cahid

★ Aksarayda E. Nuri Derdiliye:

— Alâkânza teşekkür ederim. Üze-
rinde durduğunuz mevzuları imtân ol-
duğu kadar işlemek vazifemdir. Efen-
dim. B. C.

TEŞEKKÜR

Kalbimizde onulmaz yara bırakarak
aramızdan genç yaşta ayrılan eşim, ku-
cumuz Behine Borhan'ın cenaze törenine
bizat veya gelenike iştirak eden, aynı
akıl ile taziyette bulunan başta İstanbul
Vali ve Belediye Reisi Doktor Lütfi
Kırdar ve Muavini, Emniyet Umum
Müdürü Osman Sabri Adal, İstanbul
Emniyet Müdürü Kâmrân Cuhruk ve
Emniyet mensubinin, diğer bütün bü-
yüklerimize, arkadaş ve dostlarımızın min-
net ve şükranlarımızın muhterem gazete-
tenize ıblâğımı rica ederiz.

Eşli: İstanbul Emniyet Beşinci Şube
Müdürü Şükrü Salp Borhan
Annesi, kardeşleri, kayıvalı ve
pederi

RADYO

PAZAR 22/2/942

8.30: Saat ayarı, 8.33: Hafif program
(Pl.), 8.45: Ajans haberleri, 9: Hafif
parçalar ve marşlar (Pl.), 9.15: Evin
saati, 12.30: Saat ayarı, 12.33: Hicaz
makamından şarkılar, 12.45: Ajans ha-
berleri, 13: Saz eserleri, senal ve şarkı-
lar, 13.30: Radyo salon orkestrası, 18:
saat ayarı, 18.03: Radyo dans orkestrası,
18.45: (Ziraat saati), 18.55: Fasil saz,
19.30: Saat ayarı ve ajans haberleri,
19.45: Serbest 10 dakika, 19.55: Meshur
kadım seaları (Pl.), 20.15: (Tabiat ana),
20.30: Karışık şarkı ve türküler, 21.15:
Tennisi, 21.35: Bethoven piyano sonat-
larından, 22.05: Dans müziği (Pl.),
22.30: Saat ayarı, ajans haberleri.

İstanbul borsası

21/2/942 açılış - kapanış fiatları

CEKLER		Açılış ve kapanış	
Londra	1 Sterlin	5.22	
New York	100 Dolar	132.20	
İsdrid	100 Pegeta	12.89	
Stockholm	100 İsveç kç.	30.72	
Bir altın lira		33.50	
24 aylık bir gram kükçe altın		450	
Esham ve T-bvliyat			
% 7 1/2	933 Türk borcu tınaş I	23.65	
% 7.94	Sivas - Erzurum 2-7	20.05	
% 7.94	Demiryolu	19.95	

Niçin evlenmezler?

Hal ve vakitleri yerinde iken muhtelif sebeplerle dünya evine girmiyen şayanı dikkat tipler

Yazan: Profesör doktor Sadi Irmak

Fakir sınıf zaten evleniyor, iki yerden olmak üzere dört yüz eğer evlenmeyen varsa ma-elli lira aylığı vardır. Derbederdir. zereci malûm ve meşru. Fakat yaşı Bütün dostları, hayatını ancak bir başı gelmiş, aprasi pulu bol veya kadının intizama sokabileceğini söy- bolca, yerli yurtdü adamlar nedenler. Gerçekten de perişan bir ha- evlenmezler? Bunu vaktâ mizah çeryat sürer. Günlerce süren melânko- çevesinden ele almak kabil olduğulleri vardır. Ara sıra kırık dökük gibi bir vazifeyi ifa etmiyorlar diye bir aşk macerasından bahseder, fa- tekdir ve tazir yolundan da yürü- kat her maceradan perişanlıkla çı- mek kabil. Fakat biz hâdiseyi bu kar. Dostları onu behemehal evlen- bakımlardan değil içtimâi ve psi- dirmek isterler. Daha ne bekliyor- kolojik bir mevzu olarak inceleye- sun derler. Gerçekten de zamandan beklediği bir şey yoktur. Fakat ev- ceğiz. Onun için en iyisi her yerde lenemez ve bunun sebebinin kimseye örneklerine rastlamak kabil olan açamaz, çünkü mariz veya ölümsüz bir gençlik hayatı onun bedenini lardan birkaçını takdim ve tahlil edeceğim.

Bay A: Otuz dokuz yaşındadır. Mesleğinin son kademesine kadar gelmiştir. Geliri beş on kişiyi bes- lemeğe yeter. Güzel adamdır, şık giyinir. Bekâr olmasına rağmen ka- dinli tolpantılardan hoşlanır. Fakat en güzel kadınlara bile fazla yüz ver- mez. Güzel kadınlarsa onu adım bir- dim takip ederler. Gece yarısı bir kadın sesile telefona çağırıldığı çok olur. Mektublar alır. Bunlar da muvaffakiyetinden, güzelliğinden bahsedilir, gıyabi sevgililer ona ha- yatının en hurda teferruatını takip ettiklerini isapt edecek mektublar yazarlar. Diğer bazı hayranları, o- nun kulağına gitsin diye havadisler çıkarırlar. Bay A bir eza duyuyor rolünde bunlardan bahseder ve beni rahat bırakınlar der. Halbuki bü- tün tatminini bunda bulur. Kendini bu enteresanlık sahnesinden çekmi- ye asla razı olamaz ve ondan dola- yı ara sıra ana ve babasına, dostla- rına hafif ümidler vermekle berab- er ki bunu da enteresanlığı artıstn diye yapar. ciddi bir evlenmiye yanaşmaz. Ve böylece yıllar geçer.

Bay B: Kırk iki yaşındadır. Bir

Bay C: Kırk altı yaşındadır. Ba- remde yetmiş lira aslı maşa çık- mıştır. Şimdiye kadar evlenemeyiş- ni «hayatını tanzim ve istikbalini temin» endişesile izah etmiştir. Her- barem derecesini atladıkça bir yu- karısını alayım da evlenirim demis- tir. Fakat işte o gündür bugündür kırk altıyı bulmuş ve saçları dökül- müştür.

Bay D: Kırk dokuz yaşındadır.

Parası pulu boldur. Evlenmeyişinin- sebebinin açıkça söyler: Onda yaka- sı açılmadık ihanet ve fuhuş hikâye- leridir. Bunları bir dram aktörü heyecanile anlatır. Nazarında her- kadın, hikâyelerini o kadar ihtiras- la anlattığı tiplerden birisine men- subdur. Hattâ aklı başında ve şeref- hissi taşıyan bir adamın evlenişini bir türlü kavrayamaz. Onlara bir kazaya kurban gitmiş diye acıya- rak bakar.

Bu tip, ihanet korkusunun mü- messildir.

Bay E: Otuz dokuz yaşındadır.

Kadınlar hakkındaki hükmü kat'i ve keskindir. Onları ancak ikiye a- yırır: Paralı kızlar, parasız kızlar. Parasız kız alana merhametle bakar, fakat paralılarından da ona kimse yüz vermemiştir. Kendi meseleğinde eşsiz olduğunu kabul ettirmekle meşguldür. Bunun için katlanamı- yacağı fedkârlık yoktur. Bu yüzden senelerce memleket dışında kalma- yı bile göze almıştır. Bu mücade- le safhaları arasında parasız kız al- maktansa umumî kadınlarla düşüp kalkmayı tercih etmiştir.

Bu, kadınla metâi birbirine ka- rıştırıran tipin mümessilidir.

Bay F: Altmış yaşına gelmiştir.

Eskiden ayda yüzde kırk faizle pa- ra dağıtır, sonra da borçlunun her şeyine el koyar ve koydurdu, tefe- cilik kanunu çıktuktan sonra gene faizciliğe devam ediyor. Vaktâ es- kisi gibi senedlere açıkça yüzde kırk diye yazamıyor, fakat fahiş fa- izi bu defa borç paraya ilâve ederek borçludan sened alıyor. Valhasıl gençliğinde keşfettiği altın madeni- ni işletip gitmektedir. Faiz getirmi- yen şeyler meyânında kadına da a- lıcı gözle bakmamıştır. Kardeşinin yaşlı ve evlenmemiş bir kıza yeme- ğini pişirir ve bu ömür de böyle geçer.

Bay G: Kırk dördündedir. Yirmi- altı yaşındayken fakir bir komşu kızile sevmiş ve evlenmiştir. Bu- aralık Allah yürü kulum demiş. Taahhüd işleri aileyi zengin etmiş- tir. Derken tabii poker, sosyete, punç. Bu meyanda eve daimî girip çıkanlardan Bay M kadının kulağı- na esrarlı bir saadet türküsü teren- nüm etmiş, böylece bu yuva yıkıl- mıştır.

(Devamı 4/1 de)

Sıhhi bahisler

Böbrek taşları

YAZAN:
Dr. İbrahim Zati Öget

Umumiyetle vücudda yedigüniz ye- mekier muhtelif ihtiyaçlarımız için sar- folunur ve mühim bir kısmı yanar, di- ğer bir kısmı da yıprayan, aşman u- zuvlarımızı tamir eder. Eğer bünye ye- digimiz gıdaları yakamıyorsa bu nâta- mam ihtiraktan mütevellid bir takım hastalıklar meydana gelir ki bunlar da: Taş, kum, şeker, nikris, müzmin roma- tizma vesaire gibi hastalıklardır.

Taşlar malûmdur ki vücudun muhte- lif yerlerinde görülür. Başta safra ke- sesi taşları sonra böbrek taşları ve gene bu cihaza aid olmak üzere mesane taş- ları nadir olan baysak taşları görülür.

Safra taşları hakkında evvelce hülâ- saten bazı izahat vermiştik. Bugün de böbrek taşları hakkında gene hülâsa- ten halkımızın anlayabileceği tarzda bazı izahat vereceğiz. Böbrekler bildiği- niz gibi fasulyeye benzerler. Bunun or- ta kısmında yani çukur kısmında hu- veyza denilen küçük adeta havuza ben- zer bir kısım vardır ki böbreğin muh- telif yollarından süzülerek gelen idrar damlaları burada birleşerek idrar yolla- rına doğru sızmağa devam ederler. Dam- la damla her iki böbrekten toplanarak gelen idrar mesane denilen idrar torba- sına akarlar ve orada birikirler. Miktarı 150-200 gramı bulunca mesane takallus ederek muhteviyatı olan idrarı harice atar. İşte böyle işeriz.

Ekseriyetle böbrek taşları işte böbre- ğin bu çukur yerinde bulunur. Ve bir çok defa oradan idrar yoluna girer ve nihayet mesane tarikle harice düşer. Tabii bu ancak bu yollardan geçebile- cek kadar ufak olan taşlardır.

İşte böbrekte böylece teşekkül eden taşlar hierete başlayınca şiddetli san- cılar ve ızırablar başlar. Bu san- cılar ve ızırablar arkada bel ü- zerindedir. Bazan sağda bazan solda gö- rülür. Taş krizleri bu sancılardan ma- da bulantı, kay da yapar. Taşlar ge- çerken yolların gısayı muhatisini da ba- zan yırtarlar ve idrar tamamen kanlı çıkar.

(Devamı 6 nci sayfada)

Okuyucularıma cevablarım

Bursada Bayan «M. P.» ye:

Birinci mektubunuz olağan bir hkâ- yeyi anlatıyordu, ikincisi de öyledir, fakat bilmem ki neden bana biraz masallaşma- ya başlamış gibi geldi. İlkâyenizi bu sü- tunlarda tahlil etmek hakkını bana ver- mediniz, bu vaziyette suallerinize cevap vermek, hele başka okuyucuları sıkma- dan cevap vermek güç olacak, buna rağmen çalışayım:

1 — 38,40 yaşında bir erkek 27 ya-

şında bir kız için yaşlı sayılmaz, bilâkile pek yerindedir. İhtisnâ arasında sakın, fırtınasız, iğten sevgi taşıyan bir yuva kurmaya çok elverişlidir.

2 — Servet farkı mahzurların en son- ra gelenidir. Anlaşmayı imkânsız yapan tahsil farkından, görgü farkından kork- malı. Mektubunuzu ikinci defa olarak gözden geçirdim, cümle kuruluşlarına dikkat ettim ve sizi bu mahzurdan çok

(Devamı 6 nci sayfada)

“Son Posta,,nın bulmacası: 7 - (8)

Bunlardan 30 tanesini hallederek bir arada yollayan her okuyucumuza bir hediye takdim edeceğiz

Soldan sağa:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 — Armin eseri (3), Acuze (4).
2 — Parga (2), Askerlikte eski bir rütbe (4), Nota (2).
3 — Gemilerin sığındığı yer (5), Başkan (4).
4 — Nota (2), Rabat edatı (2).
5 — Abla (4), Sorgu edatı (3).
6 — Bir maden (5), San'at (2).
7 — İstirahat ve dinlenme zama- nı (5).
8 — Bir erkek ismi (5).
9 — Top oyunu (3), Cefa (3).
10 — Bir komşu memleket (4), Hü- lâsa (2).

11 — Eyüb tarafında bir semt (4), Renk karışıklığı (5).

12 — Bir kadın ismi (5).

Yukarıdan aşağıya:

1 — Vücudumuzda bir mahal (3), Onarma (5).

2 — Akıllı (4), Ters isim (2), Orta (3).

3 — İbadet mahalli (5), Yaz hisş ye- şil bir ağaç (3).

4 — Nota (2), Emreden (4), Bir nevi toprak (3).

5 — Perinin arkadaşı (3), Paralı (4), 6 — Silâhla yapılan bir spor (2), gönüle ferah veren gezinti yeri (3), İstek arzu (5).

7 — Geniş değil (3), Eser (2), Ters bir renk (2).

8 — Silâh ve bıçakta elle tutulan ma- hal (5), Zaman (2).

9 — Düşünce (5), İntikam (2).

10 — Bir erkek ismi (5).

11 — Şair (4).

«Son Posta»nın tarihi tetrikası: 22

PATRONA HALİL

Bahçıvan Boşnak Ali bostanda domates fideleri arasında dolaşıyordu. Tekrar patikaya vurdular, bostana girdiler. Bahçıvan Ali Nigârla anasını yıllardanberi tanıyordu. Halil ile Aliyi görünce fideler arasından çıkıp ilerledi. Halilin elini tuttu:

— Başım sağ olsun karındaşım.

Halil pembe çevresile gözlerini silmeğe savaştıkça bildiklerini birer birer anlatmağa başladı: Daha doğrusu kendisi de iki defa görmüştü amma, asıl kârısı için esasını biliyordu. Nigârlara bir kaç gündanberi «yeşil feraceli ve sarı çedikli» bir hatun dadanmıştı. Halil kaşlarını çatıp boynunu ileri doğru uzatarak acele acele sordu:

— Yeşil feraceli mü dedin yoldaşım?

Boşnak Ali başını salladı:

— Bel, yeşil feraceli ve sarı çedikli!

— Gözleriyle gördün mü?

— Bel görüldük. «bacım» dahi görmüş.

[Bahçıvan başını kaşıyarak düşündü] geçen akşam Nigâr ile geşme önünden geçüp Eyübe doğru gitmişler.

Kahveci Ali gözleri parlıyarak fırladı!

— Hilâf söylememiş yoldaşım, biz dahi kahveden gördü idik.

Halil kızaran gözlerini uğuşturuyordu. Bu sefer sükûnetle sordu:

— Ya valideciğim nasıl vefat eyledi?

Bahçıvan ellerini iki yanına açtı:

— Anı bilmezüz karındaşım. «meyta» i bulundu.

Patrona yanında duran Alinin yüzüne baktı:

— Haydi yoldaşım Eyübe gidelim.

Kahveci Ali şaşırdı:

— Anda ne yapalım yoldaşım?

Halil yeş ve umudsuzluk içinde dudaklarını ısırıp başını göğsüne düşürdü:

— Doğru söyledin.

Kol kola girip bahçıvanın yanından ayrıldılar. Sultanselim doğru çıkmağa başladılar. Kahveci Ali Patronayı kendi haline bırakmak istemiyordu. Sultanselim avlusundaki «asma kahve» önünde, ki küçük iskemlelerden birine oturdular. İkinci sucağı çınaraltı gölgesinde bile yakıyordu. Sapsız yayvan fincanlarla ikişer kahve içtiler. Patrona Halilin aklı «yeşil feraceli» kadına takılmış gitmiş idi. Yeşil feraceli kadın: Şüphesiz İstanbulda binlerce yeşil feraceli ve sarı pa-buçlu kadın vardı. Bu kadın Nigârı alıp nereye götürmüştü? Kız gece eve gel-

meyince nimesi nasıl ölmüştü? Kederden mi? Yoksa bir kaza mı? Bunlar genç adamın beynini burğu gibi deliyordu.

Bu yeşil feraceli kadın Nigârı gizli batakhanelerden birine mi satmıştı? Yoksa kızda gözü olan yaban semt de, lıcanlılarından biri hesabına mı hareket etti? Nigâr eğer Yeniçeri bekâr odalarından birine düşmüşse buradan bir daha kurtulmak imkân ve ihtimali olmazdı. Bu bekâr hanelere düşen kadınlar yüzlerce erkeğe orta malı olurlar, bacheları belli olmayan piç çocuk beşikleri sallaya sallaya sönüp giderlerdi.

Halil elindeki kahve fincanını birden bire yere çarptı. Yanında dirseklerini dizlerine dayayıp yüzünü iki avucu içine alarak derin derin düşünen arkadaşları kahveci Alinin omuzuna asıldı:

— Baka Ali. Zihnini yerinden oynatcak yoldaşım. Bu masumcuk «Ali» ile bekâr odalarına kapatılmadı mı dersiz?

Kahveci Ali gözlerini kaldırıp dikkatli dikkatli arkadaşının gözlerine baktı:

— Yok. Anı düşünmen. Şimdi, biz dahi yeşil feraceli «Ali» yi düşünür idük. (Ciddi ciddi temin etti) bu, «keçekülâh» işi değildir yoldaşım.

— Ya kimlerin işi olabilir.

Alinin dudakları gülümser gibi gerildi:

— Biz dahi anı düşünürüz. Bunda bir başka parmak var.

Bir an için sustular. El çarpıp birer kahve daha ısmarladılar.

Ali Halilin bileğini kavrayıp kıracak gibi sıktı:

— Sabreylen Halil. Elbet bu yeşil feraceli hatunun izini buluruz.

Halil derin ve umudsuz bir göğüs geçirdi:

— Basra harab olduktan, Nigâr elden çıkıp valideciğimi kara toprak aldıktan sonra mı? Benim karındaşım.

— !...

— Bu «Ali» yi gördüğünüzü söyler idiniz.

— Bel görüldük. Anım yüzünden bir ermeni salbolunmuş idil.

Halil yerinden sıçradı:

— Bu kadar eyü tanur musuz?

— Yok yok, biz tanımıyoruz. Hacı Süleyman Efendi eyüce teşhis eyledi idil.

— Muhzir Hacı Süleyman Efendi mi?

— Bel, o. Mahmudpaşa şer'iyesinde davaları fasledilmiş olduğunu söyler idil.

Hacı Efendi bubam o yıldan sonra te-

kaüde sevk edildiğini dahi söyler idil.

Patrona Halil Alinin boynuna atılıp yüzünü gözünü öpmeye başladı:

— Gel Hacı bubaya gidelim. Elbet Nigârın izleri üzerine düşeriz.

Bunu Ali de düşünüyordu. Hacı baba yeşilli kadının oturduğu yeri bildiği takdire, umud çektü. Ali ayağa kalktı:

— Gitmek kelay. Ya bu hatunun Nigâr içinde dahi yoğ ise?

Halilin umudları gene karardı:

— Bel, doğru söylersiz, ya yoğ ise?

— Tutalım parmağı var. Ya hacı bu ba semtini bilmez ise?

Tereddüd ettiler. Sultanselim avlusundan düşünceli düşünceli çıktılar.

Halil ısrar etti:

— Bir yol gidelim yoldaşım.

Dedi. Hacı Süleyman Efendiyi bulmak için tekrar semt indiler. Ali, kahveye varmadan, aşırı sokak köşesinde durdu:

— Baka Halil, kahveye gelmene razı değilüz! Diye sağ elini Halilin omuzuna koydu. Halil kahveye gelirse bir çınar çıkmasından ürküyordu. Halil ısrar etmeyince yüzü güldü:

— Bir yol kahveye bakalım, Hacı bu bama anda yoğ ise hanesine gideriz.

Halil zorla gülümsedi:

— Ya biz burada mı bekliyelim?

— Bel, bir yere ayrılmam.

— Ayrılmayuz, yoldaşım.

İki arkadaş kucaklaştılar. Kahveci Ali leriye seğırtti.

Kahve kalabalıktı. Semt dedikoducuları, Patrona Halil ile birlikte gittiklerini gördükleri Aliyi bekliyorlardı. Kahvecinin geldiğini görünce hep birden merakını aldılar, meraklı meraklı sordular:

— Halili savdın mı?

— !...

Ali cevap vermedi. Kaşlarını çatıp dişlerini gıcırdattı, öfkeli öfkeli kahve ocağına doğru yürüdü. Çırak İbrahimi ocağa başına çekerek yavaşça sordu:

— Hacı Efendi bubam gelmedi mi?

— Şimdi burada idil.

— Nereye gittiğini bilir misin?

— Teruncuğu gelip çağırmış idil.

— Demek eve gitti?

Çırak başını salladı:

— Bel usta, eve gitmiş olmalı.

Ali bir şey söylemeden kahveden çıktı. Birkaç kişi kapı önüne çıkıp ardından baktılar, gülüşerek içeriye döndüler.

(Arkası var)

Milli Piyangonun son talihleri

10.000 lira kazanan kardeşle - büyük ikramiye kazanan talihlilerden bir diğeri

Milli Piyangonun son çekilişinde 20 bin liralık ikramiyeyi Safranboluda Kanarlı köyü hususi muhasebe tahsildarı Bârhân Karakaş kazanmıştır. 10 bin liralık ikramiyelerden biri Tekirdağında İncecik köyünde muhtar Şerifin kızı Muazzez ve Nebiye Üner'e, diğeri Malakarda öğretmen Hüriye Coşkun'a çıkmıştır. 5.000 liralık ikramiyeleri kazanan talihliler de şunlardır: Zonguldakta un tüccarı Ahmed Hulûsi Orman, İstanbulda Sultanahmedde Nakilbend sokagında 9 numarada sarâç Macid, Ünyede Şehriman köyünde çiftçi Ahmed Özdemir ile İbrahim Koç. 5.000 liralık ikramiyenin birincisi de İstanbulda Bebekte adının neşrini istemiyen bir vatandaşta çıkmıştır.

TIYA TROLAR

Istanbul Belediyesi
Şehir Tiyatrosu

Tepebaşı dram kısmında

Bugün saat 15,30 ve
Akşam saat 20,30 da
RÜZGÂR ESİNCE

İstiklâl caddesi komedi kısmında

Bugün saat 15,30 ve
akşam 20,30 da

BİR MUHASİB ARANIYOR

Son Postanın edebî tetrikası: 65

Küçük Hanımefendi

Nakleden: Muazzez Tahsin Berkand

«Sevgili annem, «Mektubunuzu aldım. O hanımın acayib tekliflerini bana bildirmeyi kabul ettiğimize hayret ettim. Bunun benim prensibim haricinde olduğunu bilmiyor musunuz? Gel, geçzade ailesinden bir feridin böyle çirkin bir pazarlığa girişemeyeceğini takdir etmemiş olduğunuzda teessüf ediyorum.

«Ben bir defa evlenmişim, taahhim yaver olmadı, karım öldü. İkinci bir defa beni zorla evlendirdiniz. Aile şerefini kurtarmak, size maddî ve manevî bir huzur temin etmek için vicdanımın haricinde hareket ettim. Evet, bunda zavallı bir kız kurtarmak tesellisi de vardı amma çıplak hakikati itiraf etmek lâzım gelirse asıl saikkinizi ve kardeşimi memnun etmek olduğu şüphesizdir.

Hal böyle iken, bugün, o kadını boş, serbest bırak, sen de serbest ol ve buna mukail şu kadar para al diyorsunuz. Bunu siz değil, o hanım teklif ediyor; Belki hakkı var; çünkü benim izdivacıma sebep para olduğunu biliyor; fakat siz, siz ki benim paraya ne derece ehemmiyet vermediğimi herkesten iyi biliyorsunuz, böyle bir hırsla hareket edebileceğimi nasıl tasavvur ediyorsunuz?

O halde parasını almadan kadıncağızı serbest bırak, diyeceksiniz değil mi? Gelgeçzade Ömerin birinci karısını öldürdüğü; ikincisini boşadığı dedikodularının ortaya çıkması hoş bir şey mi olur? Hayır anne, ne dersiniz deyin, ben mahkemelerde sürüklenmem, ismi de sürükletmem.

Bir de bana o kadının güzelliğinden, meziyetlerinden bahsetmemktesiniz. Müsaadenizle buna inanmadığımı söyleyeceğim. Sizin anne gözleriniz benim gözlerim gibi göremiyor. Benim kadın güzelliği ve meziyetleri hakkındaki teahhütlerim sizinkilerden çok farklıdır.

Hayır anne, evlilik hayatı yaşa-

mak için hiç bir arzum yoktur. O kadın benim için tatsız tuzsuz bir yemekten başka bir şey değildir. Biliyorsunuz ya, böyle bir yemek insanın içini bulandırır ve hatta karnı aç ve iştihası yerinde bile kimse bile o tabağa el uzatmak cesaretini kendisinde bulamaz. Bana gelince, aç değilim, iştiham da yok...

Diyorsunuz ki, benim yerimde başkası olsa sofraya oturmakta zerre kadar tereddüd etmezmiş. Olabilir. Para neler yapmaz! Ben onu zalim bir kadının pengelerinden kurtarıp ona Gelgeçzadelerin gelini ismini vermekle kâfi derecede bir iyilik yapmış olduğuma kaniyim. Bu vesile ile sizin de arzunuza yerine getirmiş oldum.

Serbest kalıp ne yapacağımı? Tekrar evlenmek mi? Gülerim.

Anne, mademki o hanıma katil bir cevap vermek mecburiyetinde olduğunuzu söylüyorsunuz, o halde kendisine lütfen tarafundan şu kararı bildiriniz: Ömer ne şahsen, ne vekili vasitasile mahkemeye müracaat ederek boşanma talebinde bulunmağı kabul etmiyor kendi aleyhine vâkî olacak bir müracaata da cevap vermeyeceğini bildiriyor.

Şimdi sizi görüyorum: Bana niçin? diye soruyorsunuz. Size de cevap vereyim anne: Hayat bana karşı çok hain davrandı. Böyle iken, etrafımdakiler beni teselli edecek yerde bilâkî bana zulmettiler, beni, para ve aile şerefi uğruna feda ettiler. Mademki öyle olmuş, ben de bugün onlardan bilesuretle intikam alırım. Amma bu intikamın ateşinde masum bir kız da yanacakmış, varsın yansın, her taraf herkes kül olsun. Ben mahvolduktan sonra...

Bu mevzu tekrar avdet etmemenizi rica eder, ellerinizden öperim anne.»

(Arkası var)

HİKAYE

Rekor S. 03514

Yazan İtalyan müelliflerinden: Luigi Chiarelli

Çeviren: Halid Fahri Ozansoy

Bugün gene, o vak'aları nakletmek için onları hadırlamağa ve hususiyet için araştırmağa mecbur kaldığım bu anda azablı bir dehşet duymaktayım. Sekiz gündür, eski bir gemi ile O. gooné'den geçiyorduk. Pek az yolcu, pek çok eşya vardı: bisküit sandıkları, otomobil malzemesi, konserveler, ilaçlar, pamuklular; velhasıl ufak iç sömürge, lere mahsus olan her zamanki erzak ve mühimmat hamulesi. Yeknesak bir seyahat; balçıklı sahillerde, fakir ve kan-sız bir yeşillik; bazan, bataklıkların üstünden bir ördek sürüsü havalandıyordu. Yağmurlar mevsimi yaklaşmak üzere idi ve kaptan, endişe içinde, mevsimin fenalaşmasından evvel Serbest Şehre dönemektен korkuyordu. On saat yolculuktan sonra kazanı patlamıştı ve artık pek az bir yol alınabiliyordu. Dokuzuncu gün benim de zihnimi kaptanın düşüncesi sardı; sahile çıktuktan sonra da otomobille gidilecek uzun bir yolun vardı ve yağmurlara tutulmak ihtimali son derece canımı sıkıyordu. Kendilerine müllâki olduğum birkaç Fransız teknik adamı ile beraber, bir sürü plâklar üstüne koro ve soli olarak yerli şarkıları almak üzere, hattı üstüvâ Afrikasının ortasına gidiyordum. Yelken bezinden pembe bir peştimala bürünmüş ve başına gök rengi bir sarık sarmış bir Sudanlı olan geminin aşçısına: — Ey, dedim, vaktinde varabilecek miyiz? — Komutan daima geç kalacağız diye şikâyet eder, bu onun âdetidir. Fakat pekâlâ bilir ki, yağmurlar başlamadan evvel Serbest Şehre varılacaktır. — Fakat bu defa kazan patladı. — Kazan her seyahatte patlar. — Peki, neden bunun yerine başka kazan koymuyorlar? — Daha çabuk gitmekte ne fayda var? Hem bu suretle Kumpanya, geminin bir senede tabii bir yolculukla elli gündün az yol aldığı takdirde hissesine ayrılmış olan primi de kendi kasasına atabilir.

delu geçti. Gündüz harareti altmış dereceyi geçiyordu; gece yirmimin aşağısına düşüyordu, fakat rütubetli ve ağır hava insanın nefesini takıyordu. Varmamıza iki kilometre kala, kırmızı lar giymiş, siyah sarıklı, tüfeklerle mücehhez bir sürü atının bize doğru geldiğini gördük. Bunları Sultan, bizi hürmetle karşılamağa yollamıştı. Kasabaya yüz metre yaklaştığımızda, bize Sultanın hediyelerini takdim etti; muhafızlarınıza bir öküz, darı ekmeçleri, muzlar, hurmalar. Nihayet, elrafı süvarileri ile çevrilmiş olarak biz, zat Sultan görüldü. Kırmızı ve mavi elbise giyinmişti ve elinde, insanları çarınmasına ve emirler vermesine yarayan küçük bir baston tutuyordu. Yürüyerek geliyor ve başına bir plâj şemsiyesi tutan bir esir, arkasından onu takip ediyordu. Sağında bir tercüman vardı ve solunda, iç eğlânlığı hizmetini gören küçük bir delikanlı bulunuyordu. Bizi pek büyük bir nezakete karşıladı, safa geldiniz dedi, hakkımızda dostluğunu, hayranlığını bildirdi ve ziyaretime gitmek üzere bizi davet etti. Akşam, meşalelerin ışığında tamtamlar çalındı: yüzlerce çıplak erkek ve kadın, dört tane tahta tamburun sesile raksettiler. Yaşlı kadınlar, en coşkulu bir kadın da yere yıkıldı ve, diğerleri hiç aldırma dan zıplayıp deprenmekte devam ederken, o, bir çeyrekten fazla bir müddet toprağın üstünde hareketsiz kaldı. Nihayet aklını başına toplayınca ayağa kalktı, isterik dansına yeniden başladı ve bu defa ölü, olarak tekrar düştü.

Ertesi gün iş başladı. Plâk doldurmağa mahsus elhazlarla malzemeyi kamyonlardan boşaltıp, konakladığımız bakanın, birbirine eş iki medhali bulunduran, daire şeklinde oldukça büyücek bir odasına yerleştirdiler. Bu bina, kasabanın biraz dışında, küçük bir tepenin üstünde kâin ve bu sebepten gürültüye daha az maruzdu. Elektrik elhazlarının yerleştirilmesi ve tam işliyecek hale konulması altı gün sürdü, bu müddet

zarfında da şarkıcıları toplamakla uğraşıldı. Soli için Zigla seçildi: Zigla, güçlü kuvvetli ve boyu boslu güler yüzlü zencî; gür sesi, şarkıların en çetin yerlerinde tereddüd etmiyordu. Kendisinden ne istenildiğini pek anlamıyordu amma reisine karşı uysal, itaatlı idi ve o günlerde bilhassa vergilerini ödemek için pek muhtaç olduğu bir paraya gözlerini dikmişti. Plâğa almanın devam ettiği üç dakika zarfında sükûtu temin edebilmek için pek güçlük çektik. Zigla boğazını yır'arcasına şarkı söylerken susmak, zencilerin âdetine mugayirdi ve bu yenilik yüzünden kahkahalar kopuyor, bağırıp çağırıyorlardı. Bütün kasa, ba halkının kapıların önüne gelerek itişip kakışmalarına mâni olmak için, etkin etrafına iki yüz metre genişliğinde bir nöbetçi kordonu çevirtmek mecburiyetinde kaldık. Nihayet, uzun uzun uğraşmalar, tavsiyeler ve tashihler sonunda Zigla şarkı söyledi: Konolulu, Kanalélé, Lolô, Lolô, Kanalélé, Konolulu. Şarkıya refakat eden tahta bir tam, bur hafifçe şarkının ritmini dümtekliyor ve fasülalarını dolduruyordu. İki yıl sonra işte gene bu memleketeyim. Acaba Afrika hastalığına mı tutulmuşum? Maamafih, Avrupaya dönmek için vapura binerken, bir daha bu raya hiç dönmiyeceğimi sanıyordum. Fakat bana, dosdoğru hattı üstüvâ Afrikasına gidecek olan bir sinema heyetine iştirak etmeği teklif ettikleri gün, öyle sandım ki, benim en büyük arzumu ortaya atmışlardı. Kim bilir belki, etrafı süvarileriyle çevrilmiş olan Sultanı, ve plâğa aldırıldığı sesinden kazandı, de daha o akşam kumarda kaybetmiş olan, Zigla'yı, o güzel şarkıcı Zigla'yı görebilir miydim? Bu anda o plâk, burada, gözlerimin önünde; üstünde şu ya

zı var: «A. E. F. şarkıları. Konolulu. Zigla. Rekor S 03514» ben bunu, zencilerin şarkılarının plâklarını işitmekten zevk duyacaklarını düşünerek daha bir kağıt plâk ve portatif küçük bir fotoğrafla beraber getirdim. Bizi aynı merasimle karşıladılar ve irtigöbekli ve tebessümlü güzel Sultanı, bar bar bağırarak süvarileri, ve gece, meşalelerin ışığında iki saatten fazla süren delirmiş etamama gürültüsü ile danstan çılgına dönen kadınları tekrar gördüm. Fakat Zigla'yı hiç görmedim. Kendisini aradım, hakkında malûmat aldım; bana, şimdi darı mahsulü zamanı olduğu, nu ve onun tarlalarında çalıştığını, fakat iki güne kadar tekrar buraya döneceğini söyledi. Hakikaten, iki gün sonra geldi: arkasında, her adında sağa sola deprenenrek şaha kalkan bir dağ keçisini bir ip ile sürükleye sürükleye, dudaklarında bir tebessümle yaklaştı. Bu dağ keçisi onun bana bir hediyesi idi; bana bunu, adeta beni müteessir eden gayet saf, sade bir nezakete takdim etti; sonra Zigla, ya, tercüman vastasıyla: «Şimdi şarkımı, kendi sesini işiteceksin.» diye haber verdim. Zigla bana gülerken, fakat anlamaksızın bakıyordu. Fonegrafın kutusunu açtığını görünce büyük bir tecessüse kapıldı ve, derhal bir sürü yerliyi celbeden hayret nidaları çıkardı. Plâk dönmeğe başlıyor: işte şimdiden, tahta tamburun ilk nağmeleri ağır ağır dökülüyor. Zigla, arkadaşları gibi, dönüyor, tamburun nerede olduğunu endişe ile arıyarak etrafına bakıyor, sonra fonegrafı görüyor ve ürkererek geri çöküyor; diğeleri de böyle yapıyorlar; biri gülüyor, fakat bu neşenin yeri mi, bunu bilemediğinden derhal susuyor. Zigla'nın kutuya saptanan nazarları, plâğın dönüş hareketini takip etmekte, dir; bilmiyor, anlamıyor, ne geçtiğini kavramağa çalışıyor; heyecanla dolu çocukça bir tebessüm, derhal sönmek üzere dudaklarında dolaşiyor. Ve işte şarkı duyuluyor: Konolulu, Kanalélé... Zigla gözlerini faltaşı gibi açıyor, ağır ağır birkaç adım daha geri çekiliyor, sanki bu ses, kendi sesini susturmak için, kısa bir hareketle ellerini heriyeye uzatıyor. Yerliler, bir Zigla'ya, bir alele bakıyorlar; onlar için sırrı izah etmek kabil değildir. Lalô, Lalô... Nedir bu mucize? Zigla, dehşetten donmuş bir halde, meseleyi izah edemiyor.

Vakıanın dehşeti onun iptidai zekâsını mahvetmiştir. Yalnız hâlâ, kendisini bağırmaya sevkeden sevki tabiisi mevcuttur. Görüyorum, bağırarak istiyor; kesin bir feryad koparmak için ağzını açmıştır, fakat dudaklarından hiçbir ses çıkmıyor ve öyle, ağzı açık, göz bebekleri korku ile genişlemiş, avuçları kalık duruyor. Boğazı düğümlüdür. Sesini kim hapsedmiş, kim bağlamıştır? Ve ellerini boynundan geçiriyor, bu şişmiş boynu, sesini, güzel şarkıcı sesini kurtarmak isteyen takallus etmiş parmaklarla sıkıyor, kurcalıyor ve fırmalıyor; fakat boğazı dilsizdir, sestem boşalmıştır. Bu sesi uyandırmak, veniden çıkarmak, fıskırtmak için çirpmiyor; bütün kuvvetini toplayarak kollarını uzatıyor ve bütün azası, yolunu kaybeden bütün zavallı ruhu son bir gayrette bulunuyor, fakat yelsiz, bu çöl gibi boğaza çarpıyor. Sükût. O zaman, birdenbire, sanki ilhama uğramış gibi, çareyi farkediyor: işte şurada, masanın üstünde, gramafonunun yanında bir bıçak var. Sıçrayor, bıçağı yakalıyor ve vahşi bir jestle boğazını parçalıyor. Bir kan dalgası, aynı zamanda fırlayan bir çığlık, bir hurultu ile, bol bol fıskırıyor. Sesi kurtulmuş. Yere yıkılıyor. Dehşete uğrayan yerliler kaçıyorlar; zira ölümün temas ettiği, düşman kuvvetlerin dokunduğu kimseye imdad edilemez; onlar, sevgili Zigla'larını, şimdi bir yabancı, uzak ve korkunç bir mahlûk olan Zigla'yı, kan içinde yüzen, ölümün teşennüçleriyle can çekişen Zigla'yı bırakarak kaçıyorlar. Plâk daima dönüyor: Konolulu, Kanalélé... Niçin evlenmezler? (Baş tarafı 3/1 de) mıdır. O gündür bugündür Bay G her kadında sabık zevcesinden bir örnek görmektedir. Bu tip, bir ömür sürecek bir nedametle mümesillidir. Bay H: Otuz altı yaşındadır. Bir defa nişanlanmıştır. Fakat nişanlısı eve girer girmez anneciğine bir hal olmuş. O uysal ve müşfik kadın bir ifrit kesilmişti. Çok zeki olan Bay H bu küçük ve zararsız tecrübeden gereken neticeyi çıkarmış, nişanı bozmuş ve anneciği hakkın rahmetine intikal etmeden önce evlenmeye karar vermiştir. Bay H. şefkatzede bir tipin mümesillidir. Başka bir yazıda bu tipleri tesbihte devam edeceğim.

SPOR

Bugün yapılacak lig maçları

İstanbul lig maçlarına bugün Fenerbahçe ve Şeref sahalarında devam edilecektir. En çok alaka uyandıran oyunlar Şeref sahasında oynanacaktır. Bugün yapılacak maçlar fikstürün hemen hemen en hafif haftasını teşkil eden oyunlar olarak göze çarpmaktadır. Fenerbahçe stadyomunda yapılacak oyunlar şunlardır:

İ. Spor — Süleymaniye

İki takımın bugünkü kuvvetine nazaran bu maçı kazanma şansı daha ziyade İstanbulspor lehindedir. Süleymaniye için bu maçta ümidli bir vaziyet yoktur.

Vefa — Kasımpaşa

Ligde sağlam takımlar kadrosunda yer alan Vefa için bu maçı normal bir netice ile bitirmek mümkündür. Kasımpaşa azami bir müdafaadan daha ileri gidecek bir halde değildir.

Şeref sahasındaki maçlar şunlardır:

Beşiktaş — Taksim

Ligde en kuvvetli bir takım olan Beşiktaş, ligde sonunu vaziyette bulunan Taksim takımını yenmek için hiç te zorluk çekecek değildir. Hele geçen hafta Galatasaray'a karşı acı bir mağlûbiyet tatmış olan Beşiktaşın bu işdeki öcünü mutlaka Taksim takımından alacaktır, diyebiliriz.

Fenerbahçe — Beykoz

İlk devre maçlarında dokuz kişilik Beykoz takımına mağlûb olan Fenerbahçe, bugün o acı neticenin revansını almağa çalışacağı için bu karşılaşma ciddi enteresandır. Beykoz takımı da bu vaziyeti gözönünde tutacağı için bu maçta biraz çekişme beklemek lazımdır.

Galatasaray — Beyoğluspor

Her iki takım uzun senelerden beri karşılaşmışlar ve çok hararetle oyunlar yapmışlardır. Fılvaki bugünkü halile Beyoğluspor kuvvetli bir vaziyette olmamakla beraber, eski günlerin ateşli oyunlarından birini görmek mümkündür. Galatasaray - Beyoğlusporun her maçı gibi bugünkü karşılaşmada da hususi bir zevk duymak kabilirdir.

Ömer Besim

Memleket haberleri

Çukurova çiftçisine tohumluk tevzi ediliyor

Adana (Hususi) — Bölgemizde de yazlık ekime büyük önem verilmesi hakkında Başvekilimizin ve Ziraat Vekilimizin vilâyete ayrı ayrı yaptıkları yayınlardan sonra bu yayınlara gereğince harekete geçilmiş olduğunu yazmıştık. Bütün gayretlere rağmen vilâyetimiz dahilinde mısır, akdarı ve kumdarı tohumları maalesef bulunamadığı gibi bir komşu vilâyetlerden de tedarik edilememiştir. Adananın hususiyetine ve tabii şartlarına göre en geç 15 Mart'a kadar çiftçiye dağıtılmak şartıyla 250 ton mısır, 150 ton akdarı ve 200 ton kumdarı tohumu olmak üzere 600 ton darı tohumunun Vekâlet tarafından temini ve irsali halinde Adanada da turfanda mahsul yetiştirmenin mümkün olabileceği Ziraat Vekâletine yazılmıştır.

Samsunda Vilâyet Umumi Meclisi açıldı

Samsun (Hususi) — Vilâyet Umumi Meclisi Şubatın ikinci Pazartesi günü saat 14 de Vali Vekili Rüştü Öz ilk riyaseti altında sekizinci seçim devresinin dördüncü içtima yılının birinci toplantısını yapmıştır.

Vali Vekili yoklama neticesinde ekseriyet hasıl olduğundan meclisi açıldığını söylemiş, müteakiben Nâfiz Kaynar (Havza) tarafından Ebedî Şef Atatürk'ün hatırasına hürmet için bir dakika saygı susması teklifi kabul edilerek Büyük Şefin hatırası taziz edilmiştir. Bundan sonra bütçe, nafta, maarif, sıhhat, ziraat; veteriner ve müteferrika olmak üzere beş çalışma encümeni ayrılması ve bütçe encümeninin altı, maarif ve müteferrika encümenlerinin beşer, nafta, sıhhat, ziraat ve veteriner encümenlerinin dörder kişiden teşekkül etmeleri kabul edilmiştir.

Valimiz Ethem Aykut'un hastalığından dolayı mecliste hazır bulunamadıkları için müteessir olduklarından hatırları sorulmak ve meclisin saygısı sunulmak üzere iki arkadaşın seçilmesi hakkındaki reis vekili tarafından yapılan teklif kabul edilmiş ve âzadan Muin Köp-

Bir köylü vatandaşın Hava Kurumuna bağışı

Samsun (Hususi) — Karamaslı köyünden Hasan Aksoy adlı bir çiftçimiz, Türk Hava Kurumuna 50 lira vasiyet etmiş ve bu hamiyetli vatandaş bir müddet sonra hastalanarak Allah'ın rahmetine kavuşmuştur. Babasının vefatını müteakib oğlu Osman Aksoy, babasının vasiyetini yerine getirmek üzere evvelki gün şehrimize gelerek 50 lirayı Türk Hava Kurumu veznesine yatırmıştır.

Bigadiçte de kış şiddetli oldu

Bigadiç (Hususi) — Bu yıl her yerde olduğu gibi bu havalide de kış bütün şiddetle hüküm sürmüştür. Bu yüzden Balıkesir - Bigadiç-Sındırgı arası postaları muntazam gelip gidememiştir. Bilhassa halk odun ve kömürsüzlükten çok sıkıntı çekmektedir. Esasen kömür bulmanın imkânı olmadığı gibi bir merkeze yükü yaş odun da «120» kuruştur. Odun alamayan fakirlere belediye mezarlıktaki ihtiyar sakız ağaçlarını kestirerek dağıtmak suretiyle yardım etmiştir.

rülü ve Ömer Karataş seçilmişlerdir.

Meclis Cuma ve Salı günleri toplanmak üzere ilk içtima nihayet vermiştir.

Nafia Vekâletinden:

6/3/942 Cuma günü saat 15 de Ankarada Nafia Vekâleti binası içinde malzeme müdürlüğü odasında toplanan malzeme eksiltme komisyonunda «609» lira muhammen bedelli «kimyevi maddelerin beton üzerine testri» adlı eserin tab'ı işi pazarlık usulü ile eksiltmeye konmuştur. Kitabın kaplık kartonu ile kâğıdı Vekâletçe verilecektir. Diğer teferruat malzeme müdürlüğünden öğrenilebilir. Muvakkat teminat miktarı «45» lira 675 kuruştur.

İstekilerin muvakkat teminat makbuzlarıyla birlikte aynı gün saat 15 de mezkûr komisyonda hazır bulunmaları lâzımdır. «2523»

İstanbul Liseler Arttırma ve Eksiltme Komisyonu Reisliğinden:

Komisyonumuza bağlı 6 yatılı lisenin 1942 Mayıs sonuna kadar ihtiyaçları olan azami 19000 kilo sığır ve 17000 kilo karaman etleri beher kiloları 85 kurus tahmin bedelle kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konmuştur. Eksiltme 10/ Mart/ 1942 Salı saat 15.30 da İstanbulda Liseler Satın Alma Komisyonu binasında yapılacaktır. İlk teminatı 2295 liradır. İstekilerin 2490 sayılı Arttırma ve Eksiltme kanununun tarifati dairesinde hazırlayacakları kapalı zarflarını belli gün ve saatten bir saat evveline kadar sözü geçen Komisyon reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri. Şartname Galatasaray lisesindedir. Ve bedelli 153 kuruştur. (2244)

Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden

Kurumumuz enstitüleri için aşağıda müfredatı yazılı yerlere 19 asistan alınacaktır.

Müsabaka imtihanı 2/Mart/942 tarihinde yapılacaktır. Fazio malûmat almak isteyenlerin Rektörlüğe müracaatları ilân olunur. «8768» «10393»

	Aded
Nebatat Enstitüsü	1
Umumi kimya	2
Zooloji	1
Nebati Lif ve boya ve köy el sanatları Enstitüsü	1
Ziraat ham maddeler Enstitüsü	1
Ziraat makineler Enstitüsü	1
Bağ - Bahçe Enstitüsü	1
Süt ve süt mamulâtı Enstitüsü	1
Toprak Enstitüsü	1
Fizyoloji Enstitüsü	1
Patoloji Enstitüsü	1
Dış hastalıkları Enstitüsü	1
Zootekni Enstitüsü	1
Orman Muhafaza Enstitüsü	1
Silyakültür Enstitüsü	1
Amenajman ve Siyaset Enstitüsü	1
Geodezi ve Siyaset Enstitüsü	1
Orman İşletme İktisadi Enstitüsü	1

İstanbul Belediyesinden:

Havagazi istihlakleri eski aylara nazaran çoğalmadığı halde saatlerinin fazla yazıldığından şikâyeti olan abonelerin doğrudan doğruya belediyemiz fen işleri makine şubesi müdürlüğüne müracaatları ilân olunur. (2643)

İstanbul Sıtma Mücadele Riyasetinden

Mücadelemiz işlerinde çalıştırılmak üzere dolgun yevmiye ile daimi amele alınacaktır. İstekilerin 1/Mart/942 tarihine kadar Kadıköyünde Moda caddesinde 91 numaralı binadaki mücadele riyasetine müracaatla şeraiti öğrenmeleri ilân olunur. «2259»

Haydarpaşa Lisesi Müdürlüğünden:

Parah yatılı talebemizin üçüncü taksit zamanı 1 Mart 942 dir. Taksitlerin ona göre yatırılmış olması lâzımdır. (2437)

Ham kauçuklara el konuyor

Bölge İlaş Müdürlüğünden:

1 — İkametgahları vilâyetimiz hududları içinde bulunan ithalâtçı, ihracatçı, komisyoncu, toptancı, yarı toptancı, depo, emanetçi, fabrikacı, imalâtçı gibi hakiki ve hükmi şahıslar ellerinde bulunan ham kauçukları 184 sayılı gizli koordinasyon heyeti kararının ikinci maddesi hükmüne istinaden 25/2/942 günü akşamına kadar bir beyanname ile mahalli idari makamlara bildirmeğe mecbur tutulmuşlardır.

Bu beyannameler mahallin en büyük mülkiye memuru tarafından makbuz mukabilinde teslim edilecek ve vakit geçirtmeksizin derhal İstanbul Ticaret Ofisi adresine iadeli taahhüdü olarak postalanacaktır.

2 — Milli Müdafaa Vekâletine bağlı birlik ve teşekküllerle Devlet Demiryolları, Devlet Denizyolları İdareleri ve Ticaret Ofisi beyanname vermekten istisna edilmişlerdir.

3 — Beyana tâbi tutulan ham kauçuklara 202 sayılı gizli koordinasyon heyeti kararının 2 inci maddesinin vekâletime verdiği salâhiyete istinaden el

konmuştur.

4 — Ham kauçuklara el konma kararından evvel satmış bulunmaları dolayısıyla veya her hangi bir sebebe buldukları yerlerden başka mahallere müsaade alınmaksızın nakli edilmeleri memnu olup buldukları yerlerde sahibleri veya zilyedleri tarafından hükümet emrine teslim olunmaları mecburidir.

5 — Gerek beyanname ve gerekse el konma hükmüne, aykırı hareket etmek hallerinde Milli Korunma Kanununun muaddel 55 inci maddesi hükümleri tatbik edilecektir.

6 — İcab ettiği takdirde Milli Korunma Kanununun muaddel 65 inci maddesi hükümlerinin tatbiki suretile ev, mağaza, ticarethane, depo, dükkân, ambar gibi her türlü mal konulabilen yerlerle arama yapılacaktır.

7 — Beyannamelerin İstanbul Ticaret Ofisi adresine postalandığı günden itibaren 30 gün içinde mübayaâ edildiği mal sahiblerine tahriren bilgi verilmeyen ham kauçuklar serbest bırakılmayacaktır.

Askerlik işleri

İhtiyat eratin yoklamaları

Şehremizi Askerlik Şubestinden:

1 — Şubeye mensub ihtiyat eratin 942 yoklamaları hergün öğleden evvel yapılacaktır. Haftanın hangi günlerinde hangi doğumluların yoklamalarının yapılacağı aşağıda gösterilmiştir.

2 — Yoklamaya gelecek ihtiyat eratin, kişiler fotoğraf ile nüfus cüzdanları, terhis ve ikametgâh vesikaları, ihtisasları varsa ihtisas vesikaları ile müracaat edeceklerdir.

3 — Yoklama günleri:

Pazartesi 329, 327, 315, 324.

Salı 328, 323, 322, 314.

Çarşamba 333, 320, 321.

Perşembe 332, 331, 319, 318.

Cuma 330, 317, 316, 313 doğumlular.

338 doğumluların yoklamaları

Taksim Askerlik Ş. Başkanlığından:

338 doğumluların ve bu doğumlularla

6 inci tarihi konser

İstanbul Konservatuvarı tarafından tertib edilmekte olan tarihi musiki konserlerinden altıncısı 3 Mart Salı günü akşamı Şehir tiyatrosu komedi kısmında verilecektir. Programda 17 inci ve 18 inci asır klâsik musiki bestekârlarından «Hafız Post, Tab'i Mustafa Efendi, Benli Hasan ağa, Eyubi Ebubekir ağa, Tamburi Mustafa Çavuşun eserleriyle yarım asır ve daha eski zamanlara ait birçok şarkılar vardır.

Edebiyat Fakültesi taşındı

Edebiyat Fakültesinin Dolma bahçedeki resim ve heykel galerisine nakline başlanmıştır. Sömestr tatili sonuna kadar nakil işi sona erecek ve fakültenin Mart tedrisatına yeni binada başlanacaktır. Galerideki eserler Yıldız sarayında hususi bir salona yerleştirilmiştir.

muameleye tâbi olanların yoklamaları bu hafta sonunda biteceğinden atâkadarların ceza kalmamaları için hemen şubeye müracaatları.

Pasifikte yeni bir deniz harbi

Amerikalılar iki Japon muhribi batırdılar

Japonlar da iki Holanda muhribini batırdıklarını bildiriyorlar

Almanya'daki Çin kuvvetleri mukabil taarruza geçtiler

Vaşington, 21 (A.A.) — Bahriye nezaretinin bildirdiğine göre, Felemenk deniz harbi gemilerinin refakatinde bulunan 6 Amerikan torpido muhribi, Ball Keyn adasında iki düşman torpido muhribi batırdılar. Amerikan gemileri pek az hasara uğramışlar ve kayıpları hafif olmuştur.

İki Holanda muhribi batırıldı

Tokyo, 21 (A.A.) — Japon donanması, 21 umumi karargâhının tebliği: Cumartesi gecesi iki kruvazör ve üç muhribiden mürekkep bir Holanda filosuna karşı Lombok boğazında iki Japon muhribi tarafından yapılan taarruz esnasında iki Holanda muhribi batırıldı. Başka bir muhribi ciddi hasara uğratılmıştır.

Japon muhribileri bir düşman kruvazörünü üç saat takib etmişlerdir. İki Japon muhribi daha itihak edince muhribiler düşman kruvazörüne kaçmağa muvaffak olmadan iki torpido isabet ettirmişlerdir.

Batavia, 21 (A.A.) — İngilizlerin ahdname mukavemetine rağmen Japon kıt'aları Ball adasına asker çıkmağa devam etmektedirler.

Japon hava akınları

Tokyo, 21 (A.A.) — Umumi karargâh Japon tayyarelerinin dün Batavia, 10 kilometre cənubunda bulunan Kallikatik hava meydanını bombardıman etmişlerdir. Yerde ve havada muharebelerinde 27 düşman tayyaresi tahrib edilmiştir. Hava meydanı manen tesisi vesair askeri hedefler ağır hasara uğratılmıştır.

Diğer elçilerin bildirdiğine göre 18 Şubatla Surabaya üzerine yapılan kesif bir taarruz esnasında donanmaya mensub tayyareler 31 Amerikan tayyaresi düşürmüşler ve limanda demirli bulunan beş muhribi hasara uğratmışlardır. Bu akından iki Japon tayyaresi dönmeştir.

Birmanya'da Çinliler mukabil taarruza geçtiler

Cungking, 21 (A.A.) — Çin askeri sözcüsü, Çin kuvvetlerinin Birmanya'da düşmana karşı taarruz yaptığını teyid etmiştir. Bu hareket 5 Şubatla Birmanya'nın giren Çin kuvvetleri tarafından Birmanya — Siam hududu üzerindeki Taşlı'nın takriben 8 kilometre doğusunda Mekong nehri ayaklarından Kiyangpohu'nun şimal kısmında yapılmıştır.

İki saat süren bu çarpışma sonunda, Shekai Çin ajansının bildirdiği gibi Çin kuvvetleri düşmanı ırmağın cənub kıyısına sürmüşlerdir.

Sumatra tahliye ediliyor; Cava müdafaa edilecek

Batavia, 21 (A.A.) — Müttefikler Sumatra adasının İngiliz ve Holanda kıt'alarını tahliye etmeğe başlamışlardır. Daha şimdiden Japonların müma-nasına maruz kalmadan 10 vapur Cava adasının en garbinda bulunan Herak il-masına gelmiştir. Bu suretle tahliye edilen kuvvetler Palembang petrol tesislerinde tahribat yapmağa muvaffak olan kıt'alarındır.

Müttefikler Cava'yı bir kale haline getirmeğe karar vermişlerdir. Bu suretle adanın vâzifesi Avustralyan Japonlar tarafından istilâsına mâni olmak için dayanmak olacaktır. Bununla beraber ada sâhillerinin birçok noktaları Japonların karaya çıkmalarına mâni olacaktır.

Hind kıt'aları Siam kuvvetlerine teslim oluyorlarmış..

Bang Kok, 21 (A.A.) — Siam başkomutanlığı tarafından negredilen bir tebliğ şöyle demektedir: Hind kıt'aları bütün topraklarıyla Siam kuvvetlerine teslim olmak için şimali Siam hududunu geçmektedirler.

Harbin ilanı sırasında Fransız ordusunun vaziyeti

Riom yüksek mahkemesinin ortaya attığı rakamlar

Elom, 21 (A.A.) — Gece geç vakte kadar tevkihanenin penceresinden ışık çıkış olmamıştır. Hiç şüphesiz sup-lar birbirleriyle mühavere etmekte ya-hud not almakta ve mahkeme saha-larını düşünmekte idiler.

İtihat, bilhassa nazırların ve aste-riş soflerinin, Fransanın harb ilân etmek üzere bulunmuşu sırada silâhlarının noksanlık ve zayıflığından tegafül et-melerinin mümkün olmadığını isbata çalışmaktadırlar.

Okunması birçok celselere lüzum gös-terecek kadar uzun olan itihanname, milli seferberliğün her safhasında nok-sanlık olduğunu belirtmektedir. Hava ve kara ordularına mahkememin nasıl kullanılmasını lüzum geldiği lüzumun nis-betinde öğretilmemişdir. Mahkeme sahalılarında aydınlık verecek rakamlar-göre daha muhacematı başında Fransız ordusunun düşkünlüğü tebarüz etmiş bulunmakta idi. Bu düşkünlük 2/9/939 dan 10/5/940 a kadar geçen tevakkuf devresinde daha artmıştır. Şubat 1940 da Fransanın elinde 10 tü-men bulunurken Almanya'da 120 tümen mevcudtu. 10 Mayıs'ta Fransada silâh altında 115 tümen varken, Almanya'da 12 isâh olmak şartla 180 tümen bulunuyordu. Silâhlanma programı bü-yük gecikmelerle tatbik edilmiştir. 7/9/936 da nazırlar meclisi tarafından ka-bul edilen 14 milyarlık harb tahsisatı silâhlanmanın 4 senede tahakkuk et-tirileceğini tekeffül etmişken mütemadi-yen uzayan gecikmeler bunun tesiri su-rette tabiki bir felce uğratmışlardır. İ-tihannamede gösterilen delillere göre Fransız ordusu harbin başında alev sa-ğan makinelerden tamamen mahrum bulunuyordu. Hava karışkoma topları-nın sayısı eksikti. Aynı zamanda tank karışkoma toplarında da bu eksiklik görülmektedir.

Harbin ilanı sırasında

Harbin ilanı sırasında Fransada 2100 muharebe arabaş (tank) varken AL-manya'da 4200 tank bulunuyordu. 10 Mayıs'ta Fransada 3160 tank varken AL-manya'da 7 ilâ 8 bin tank vardı. Hava müdafaa mahkemesi pek zokandı. Orta İrtifa kadar incek tayyarelere karşı koymak için toplar mevcut bulunmasın-a rağmen ancak 10 Mayıs'ta yüksek irtifada bulunan tayyarelere atış edecek toplar tedarik edilmiştir. Sahra batır-yaları ile ağır topların modası geçmiş ve büyük 1914-18 muharebesinden geri kalmış olan parçayı teşkil etmekte bulunmuş idi. Müstahkem mevzileri döv-mek için büyük havan topları yoktu. Pînan yokluğu, stokların fakirliği, sı-nai seferberliğün kifayetsizliği nakli vas-satlarının eksikliği, Mağnetot hattının y-zatıca ve insan edecek tahkimat is-herinde müsten gecikmelerin husulî in-hilâfı yaratan şemiller arasında bulun-muşlar.

Hava kuvvetleri için artırılması ve ye-nileştirme maksadıyla 1937 de tanzim e-dilen plân fevkalâde bir noksanlık gös-termiştir. Bu tarihten sonra bu plân tedil ve itzâm edilmiş de en yüksek askeri makama da bildirdiği gibi Fran-sız hava kuvvetleri kendisine tevdi edil-en vasifeleri icab ettiği şekilde yapabi-lecek halde değildi. 1/9/939 tarihinde hava ordusu kurmay başkanı General Vuillemin, Fransız hava filosunun 499 u modern olmak üzere 1410 tayya-re, reden teşekkül ettiğini bildirmektedir. Aynı tarihte Almanya'da 4900 u ilk har-t tayyaresi olmak üzere 10 bin tayyare mevcudtu. İtalya 2500 tayyareyi ön sa-fa dışı bırakarak 1000 idi. 10 Mayıs'ta Fransa 1310 tanesi modern olmak üzere 1730 tayyareye sahibti. Halbuki bu ta-rihte Almanyanın 15700 tayyaresi vardı. Sınav seferberlik için hazırlanmıştı. Fabrikalar tehciz edilmemiş ve işçi me-selesi tam kıymetli verilmek incelenme-miştir.

Diğer taraftan itihanname, silâh fab-rikalarının millileştirilmesi için istih-sali vasatı olarak yüzde 20 nisbetinde düşürmeğe sebep olduğunu belirtmek-tedir.

Gryaben mahkeme edilen Co'na ge-lince, bu zata Fransız hava kuvvetlerin-de neçerleri fabrikalarının mesalsi üze-rinde vahim tesirler ila eden manevi-yat bozukluğunu meydana getirmek su-çu isnad edilmiştir. General Gamelin'e gelince, mumal-feyhin, başında bulunduğu ve bütün

Pravdanın İstanbul muhabinine göre

Boğazlar hakkında Japon sefirı de-demeçde bulunmuş memur edilmiş

Moskova, 21 (A.A.) — Tass ajansı bildiriyor:

Pravda gazetesinin İstanbul mu-habiri yazıyor: Almanyanın Türkiye büyük el-çisi M. Von Papen M. Eden'in ge-çen İkkânunda Moskovadaki gö-rüşmeleri hakkında Türkiye Cüm-hurineine hususî bir maruzata bul-unmuştur. M. Von Papen bu görüş-meier esnasında M. Eden'in Sovyetler Birliğine İstanbul Boğazını ve Basra körfezini vâdetmiş oldu-ğunu iddia etmiştir.

Muhabirin aldığı haberlere göre Türkiye'deki Japon büyük elçisi Japonyanın bu malûmata Alman-yanın kaynaklarından başka kay-naklardan sahb olduğu keyfiyeti nin ilâvesile Türk hükümetine bu-na benzer bir demeçde bulunmağa memur edilmiştir.

Bu suretle Mihver devletleri mü-mesilleri aktıcı bir ısrarla Türkiye-yi müttefiklerle mevcut olmyan yetenakların inandırmağa iknaa gay-ret etmektedirler. O yalanlar ki uy-durulması tamamiye Hitlerlere a-iddir. Bütün bu yalan uydurmaların Hitlerle hemparları tarafından işae edilen ve bir çok defa Sovyet ve ya-bancı basınlar tarafından mahiyeti ortaya vurulan kaba ve adi ya-lanların tekrardan başka bir şey olmadığını herkes için açıktır. Bu yalanların tabrikiği bir mahiyeti bu-lunduğunu anlamak güç değildir.

Hind liderlerle Çan - Kay - Şek arasında yapılan görüşmelerin neticeleri

Ankara, 21 (Radyo gazetesi) — Hind liderleriyle Maresal Çan Kay Şek arasın-da yapılan temaslarn iyi neticeler ver-diği bildirilmektedir. Hind liderlerinden kongre reisi Nerhu beyanatta bulunarak daha harb çıkmadan Hindlilerin faşiz-me ve nasyonal sosyalizmealeyhtar ol-duklarını ve emperyalistlerin en kötüsü olan Japon emperyalizmini kat'iyen ka-bul etmeyeceklerini söylemiştir.

Nerhu, Hindlilerle İngiltere arasında bazı itihâflar mevcut olmakla beraber, bunların ortadan kaldırılacağı ve İngiltere ile daima dost kalmalarını için hiçbir sebep bulunmadığını ilâve etmiştir.

Şark cephesinde

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

Letonya hududlarında

Londra 21 (A.A.) — Son gün-lerde Ruslar tarafından elde edilen muvaffakiyetlerin kıymeti şimdi anlaşılmaktadır. İlk defa olarak muntazam Sovyet kıt'aları Letonya tepelerine temasa geçmişlerdir. Bu hâdise Rusların Letonya hududu-na geldiklerini ve hiç olmazsa bu hududa yaklaştıklarını göstermek-tedir. Şimal kesiminde kaydedilen Rus ileri hareketinin cənubdaki il-leri hareket kadar mühim olduğu-na inanmak için bazı sebebler mevcuddur. Leningrad kurtarmak müm-kin olduğu takdirde muazzam bir Rus ordusu bu bölgedeki Finlere ve Alman ordularına muhtelif iş-ti-kametlerden taarruz edebilecektir.

zayıflıklarını bildiği orduyu idareye memur olmasına rağmen Daladier'ye yönelik harb meclisine daha çok top-lantılar yapmasını teklif etmemek suçu isnad olmaktadır. 1936 danberi yük-sek harb meclisi yalnız üç defa toplan-mıştır. İttihanname Blum'e işe adı kan-namların tahkimatını değiştirmek sureti-le milli müdafaya tehlikeye koymak ve bilhassa fazla mesai saatlerine dönmeyi gayri mümkün kılaacak tedbirler it-tihaz etmek suçunu isnad etmektedir.

300 den fazla şahid yüksek divan hu-zuruna girecektirler. Bunların arasında Gatus, Weyand, Georges, amiral Ville-min, Duffieux ve Decamp, Lachambre'in esid hususî kaleme müdürü Boussat Co'tun askeri kabine şefi Jeanes, Georges Bonnet, Chaunc, Benazet, Her-riot, Heidel, Sarraut, Laurent Eynac, Robbe, Paul Reynaud bulunmaktadır. Şahidlerin istimas oldukça süratle ya-pılacaktır.

Fakat yüksek adalet divanının Ağus-tos başında evvel kararını bildirmesi mümkün olmadığı düşünülmektedir.

Almanlar Atlantikte yeniden 17 gemi batırdılar

Berlin, 21 (A.A.) — Alman orduları başkomutanlığının hususî tebliği:

Alman denizaltıları Atlantikte yeniden cem'an 102 bin tonluk 17 gemi batır-dılar ve bu suretle Alman denizaltıları tarafından Amerika sahilinde batırılan gemilerin adedini seksene ve to-najını 532.900 e çıkarmışlardır.

Karab denizinde yapılan harekâtın çerçevesi içinde bir denizaltımız Trin-dadın garbinda kâin Paria körfezine girmeğe muvaffak olarak Portof,Spain İngiliz limanında bir petrol vapuru ol-mak üzere iki gemi batırılmıştır.

Malezya seferinde Japonlar 73 bin İngiliz esir ettiler

Tokyo, 21 (A.A.) — Umumi karargâhın tebliği:

Malezya seferi esnasında Japon kuvvetleri 73 bin esir almışlar ve 300 top zaptetmişlerdir. Japon ka-yıpları subay ve er olmak üzere 3 bin ölü ve yaralıdır.

Tokyo, 21 (A.A.) — Japon resmi tebliğine göre, Singapurda esir edilen yüksek rütbeli İngiliz su-bayları arasında aşağıdaki general-ler vardır:

Singapur ve Malezyadaki İngiliz kuvvetleri başkomutanı general Percival, 11 inci tümen komutanı general Heeth, 18 inci tümen ko-mutanı tuğgeneral Smith, 8 inci A-vustralya komutanı tuğgeneral Kza-gan ve birinci tümen komutanı tuğ-general Singsong.

Yarının sübayları

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

Genç Harbiyeliler harici elbise-lerini giymiş ve intisab ettikleri al-mamın işaretlerini takmış olduk-ları halde muntazam kıt'alar halin-de önlükleri kendi bozalarını ve bandoları ve onun arkasında Harb Okulu sancağı ve ikinci sınıftan se-feri tehcizatı bir bölük olduğu hal-de Harb Okulundan kalkarak Ulus meydanına gelmişler ve intizamla âbide etrafında yer almışlardır. Meydan dolaylarında büyük bir halk kütlüsü toplanmıştı.

Okulun başta komutanı kurmay albay Mustafa Eren ve alay komu-tanı yarbay Eyüb Sabri olduğu hal-de idare ve talim heyeti ve diğer ordu mensubları da törende hazır bulunuyorlardı.

Herkesin ağızla söyleyerek işti-rak ettiği listiklâd marşı çalınmış ve sonra âbideye H. O. zemlizi büyük bir çelenk konmuştur. Bunu müte-akib ikinci sınıftan bir okur genç arkadaşlarına hoş geldiniz demiş kendilerini tebrik etmiş, okul ve subaylık hayatının şan ve şerefle geçmesini dilemiş ve Ebedî Şefle Millî Şefin büyük adlarını saygı ile anmıştır.

Genç Harbiyelilerin hitabesi

Bu nutka cevap veren yeni Har-biyeliler den genç büyük ve şan-lı Harb ordusunun şahısları içinde bulunmak şerefini aldıklarından dolayı hissettikleri gurura terciman olmuş, büyüklarının tuttuğu yolda onları inandırecek bir gayrette ça-lışacaklarını vâdetmiş, ecaddan kalan mirasın ebedî varlığını canla başla muhafaza edileceklerine and içmiş ve insanlık, feyiz, fazilet ve askerlik derslerini aldıkları Ebedî Şef Ataturk'e Milli Şef İsmet İn-önünün adlarını derin saygı ile ana-rak sözlerini bitirmiştir.

Ataturk'ün muvakkat kabrini ziyaret

Alay Ulus meydanından hare-kette Ataturk'ün muvakkat kabrine gelmiş ve her bölük ve her mekteb-den birer okurdan mürekkep bir kıt'a başta komutanları olduğu hal-de Etnoğrafya müzesine giderek E-bedi Şefin manevi huzurunda arka-daşlar ve okul adına saygı ile eğil-miş ve muvakkat kabre bir çelenk koymuştur.

Törene bu suretle son verilmiş-tir.

Asyanın müstakbel şekli

Vaşington, 21 (A.A.) — Ruzvelt, Çan Kay Şek - Gandi mülakatı hakkında Çin sefiri ile görüşmüştür. Asyanın müstakbel şeklini tayine hizmet edecek olan bu mülakat büyük bir ehemmiyet atfedilmektedir.

SİYASET ALEMİNDE

Türk-Bulgar müstarek beyannamesinin yıldönümü

Türk - Bulgar münasebetlerinin gerek mazideki durumu, gerek gelecekte alacağı şekle dair bir zaman-lar bazı yabancı kaynakların ortaya g-ı-kardıkları rivayetler ve bazı taraflı bu-nuân yazdıkları yazılar tahakkuk et-miş olsa idi, bugün, bu iki memleketin boğaz boğaza gelmiş birer karış, baş-ka düşman olmaları bir vakta olacaktı. Çok memnun olmak lâzımdır ki, bu ri-vayetlerle yarıların hiçbir gerçekleşme-miş ve memleketlerimiz, karşılıklı dost-luk münasebetleri içinde ve günün sarf-larının müssade ettiği azami nisbette sulh ve sükân halinin neticelerinden faydalanmaya devam etmişlerdir. Türk Cümhuriyetinin Bulgar milleti hakkın-da hususî bir kasi olmadığını birçok resmi beyanlar etrafa yaymışlardır. Fa-kat etrafı kaplayan şüphe ve duman per-desi, hiçbir zaman esah surette orta-dan silinip kalkmamıştır. Millet ve hü-kümetimizin sulhseverliği hakkındaki en salihiyetli sözlerle rağmen hususî menfaat güden propagandaların yorul-mak bilmez iddialarını ki bunda basla-ca amel olmuştur. Fakat yabancı pro-paganda kalesinde ilk gediğ 941 Şeba-tın ikinci yarısında açılmıştır. İlkki 941 Şubatın on yedinci günü Türk - Bulgar müstarek dostluk beyannamesi-nin Ankara'da imzalandığı güne tesadif eder, Türk Cümhuriyetinin kurulduğu ve dış siyasetinin ana hatlarını çizdiği tarihtenberi sulh ve müsaemet yolun-dan şaşmamak karar ve prensibinin maddi bir teşahüründen başka bir şey olmıyan bu hâdise, komşumuz Bul-ga-

rişında da beklenen aksis ve tesirleri göstermiş olmalıdır ki, o günden bugü-ne, mütakabili münasebetlerimiz, artan bir saiaş ile devam etmiş ve her gün bir parça daha hayırlı gelişmeler kay-dederek karşılıklı anlayış zihniyetinden ilham alarak bugünkü safhasına eriş-miştir. Şimdiye kadar Balkanlar bir harb sahnesi olmamış ve dünyayı ka-sıp kavuran atış dalgasının tahribatı, nisbi bir dünya cenneti manzarasını ve ren bu vahıman hududlardan içeriye nüfuz etmemişse, bunun, bundan bir sene evvel imzalanmış karşılıklı dostluk beyannamesinden ileri geldiğini ve onun tabii bir neticesi olduğunu söylemekte asla bir beis yoktur.

Müstarek arası itihâfların silâh kuv-vetine mütemadiyen ulaşabilecek mesecilerin ilâhıya ve sonu gemes bir tasam ih-tisâflara ve yeni yeni anlaşmazlıklara mevzu teşkil etmemiş 1914-1918 harbi kedar bugünkü harp de ca kâfi bir de-ğildir. Bu hakikat bazı maliceler gibi ilk evvel anlaşmış olmak avantajlı Türk Cümhuriyetinin silâhlanma has-liklarının tek manası, bugün, dünyada-ki durum münasebetle daha iy. anlaşıl-mış ve bu gayretleri taarruzı değil, ta-mamen müdafaaaya manasar ve o fikir-le sarfedilmiş oldukları şübah bulun-muştur. 17 Şubat 941 müstarek beyanname-sinin komşu Bulgaristanla bağlan tes'i-di sırasında şahidi olduğumuz tezahur-lerin bide uyandırdığı memnuniyet, yukarıda kaydettiğimiz sebeblerden do-layı hususî bir mahiyet almaktadır.

Balkanların selâmeti namına yükse-len bu barış abidesi önünde saygı ile ba-şını eğen Türk dış siyasetinin bil-ras geç olmakla beraber, dürüstlük ve samimiyetine karşı gösterilen takdirler, den dolayı hususî ve nakli bir zevk duy-maktan kendimizi alamıyoruz. — ★★

Libyada mihver-cilerin taarruzu başlamadı

Kahire, 21 (A.A.) — Ortasark İngiliz tebliği:

Gazala batısında hareket yapan muharib müfrezelerimiz, yeniden Tmini - Mekili yolunu birçok nok-talarına ulaşmışlardır. Tanklar ve fakatında düşman müfrezelerine rastlanmış, fakat bu kuvvetler umu-miyetle muharebe vermedin şima-le doğru çekilmişlerdir. Tmini'de bazı düşman kuvvetleri ve Mekili ile bu mevki etrafında düşman kısmi küllisi görülmüştür.

Alman tebliği

Berlin, 21 (A.A.) — Alman tebliği: Şimali Afrikada İngiliz ke-şif unsurları şarki Sirenakte geri püskürtülmüştür.

İngiltere ve Amerika Rusyaya buğday ve şeker veriyorlar

Vaşington, 21 (A.A.) — Sovyetler Birliği, Birleşik Amerikan, şimâye kadar aldıkları buğday, un ve gekerden başka mühim miktarlarda kenseve ha-linde et, sâdeyâz, nebati yağ, tereyağ vesair gıda maddeleri hülâsası gönder-mesini istemiştir.

Portekiz Japonyayı protesto etti

Lizbon, 21 (A.A.) — Başvekil M. Sa-luzar me'busan meclisinde Timor ada-sının Japon kuvvetleri tarafından iş-galine karşı protesto teşkil eden bir de-meçde bulunmuştur. Mumsalyleh esatim-le şöyle demektedir:

İngiliz - Holanda işgali ile Portekiz hükûmetliğine yapılan teavaz Japon askeri hareketini hiçbir zaman haklı gösteremez. Bu itibarla Lizbon hükû-meti tarafından Tokyoya bu mahiyette kat'i bir protesto tevdi edilmiştir.

Uzakşarkta Alman tayyareleri görüldü

Camberra, 21 (A.A.) — Hava nezare-tinin Cumartesi günü tebliği:

Teyid edilen raporlardan anlaşıldığı-na göre Darwin civarında kâin bir hurst adasına taarruz eden düşman tayyare-leri arasında Gamalhaf tayyare birkaç tayyare bulunmakta idi. Taarruz şid-dekli olmamıştır. Bu tayyareler Darwin taarruz eden teşkilere aitti.

Cuma sabahı tayyarelerimiz Koepang civarında bir düşman kaflisi görmüş-lerdir.

Cuma günü Koepanga bir hava taar-ruzu yapıldığı bildirilmiştir. O zaman, danberi oradaki hava birliklerinden ha-ber alınmamıştır.

Şarkta dört hafta süren muharebelere aid bir bi.ânço

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

zırlı kuvvetler general Moden'in en müşkül hava şartları içinde dört hafta süren muharebeler neticesinde bir düş-man ordusunun külli kısmını çember içine alarak tahrib ve başka bir ordu-mun mühim kısımlarını imha etmiştir. Düşman yaylatı takriben 5 bin esir ve 27 bin ölüdür. Bundan başka düşman 187 tank, 615 top, 1150 bomba topu ve makineli tüfek ve mühim miktarda sair harb mahemesi kaybetmiştir. Bu ordu aynı zamanda düşmanın tehdid altında bulunan birliklerinin yükünü hafiflet-mek için asrara yastığı son derece şiddetli hücumlarını geri püskürtmüş ve bu muharebelerde düşmanı ağır ka-yıplara uğratmıştır.

Şark cephesinin diğer kesimlerinde mühim hava kuvvetlerinin himayesinde hareket eden ordu teşkilleri Sovyetleri muvaffakiyetle taarruzları esnasında ağır kayıplara uğratmışlardır.

Cephe'nin şimal ucunda pike tayya-releri Murnansk demiryolunun bazı kı-sımlarına büyük çapta bombalar atmış-lardır.

Sovyet tebliği

Moskova, 21 (A.A.) — Ögle üzeri negredilen Sovyet tebliği: 20/21 Şubat gecesi Sovyet kıt'aları düşmana karşı faaliyetlerine devam et-mişlerdir.

ELHAMRA

Bütün İstanbul güzelliklerinden bahsediyor.
Mevsimin en büyük filmi

ALI BABA ve KIRK HARAMİLER

Türk sazının, Türkçe şarkuların, Türkçe film'in şaheseri.
Besteler: Ahmet Yatman - Okuyanlar: Nevzat Altınok - Suzan Güven -
Güzin Arkan - Semha - Numan İçilise

Film 14 kısımdan birinden gösterileceğinden seans zamanı bulunubması rica olunur.

Bugün seanslar: 10.30 - 1 - 3.30 - 6 - 8.30 da

(Baştarafı 1 inci sayfada)
le uğraşacak en tabii kuvvet de bu dönüme idi. Esasen yukarıdaki düşüncenin varid olamayacağı Brest deki Alman ağır filosunun geçen hafta nihayetlerinde çok cür'etkârane bir hareketle Manş kanalından geçerek bir Almanya limanına gitmelerinden sonra da şimali Amerika şark sahilleri yakınlarında ki Alman denizaltılarının bu defa dikkati daha ziyade çeken yeni faaliyetlerde bulunmuş olmalarından anlaşılmalıdır.

Acaba, Almanların Amerika sularına gönderdikleri denizaltılar çok küçük gemilerdir de bunlar büyüğe denizaltı ana gemilerle mi besleniyor? Biz, tabiatile bunu bilemeyiz ve bilmek de bizim işimiz değildir. Zira, bu iş tamamiyle bir deniz tekniği işidir ve bunun tesbiti de denizcilik mühendisliğine aittir. Biz, yalnız 17 Şubat tarihli Alman resmi tebliğinde Alman denizaltılarının Karıbya denizine girerek Aruba ve Curaçao adaları açıklarında yekünü 17,000 ton tutarı üç petrol gemisini batırması ve o civardaki liman tesislerini petrol tasfiyehanelerini topa tutmuş olduklarının bildirilmesi ve bu suretle Alman denizaltılarının Panama kanalı sularını bile tehdit edebilecek bir sahaya varmış olduklarının anlaşılması üzerine bu mülahazaların serdi cihetine gittiğimizi kayıd ve bahsi geçen deniz adalarının yerlerine işaret eylemekle iktifa edeceğiz:

Karıbya denizi, Meksika körfezinin ağzından başlayarak şark doğru uzanan Büyük Antil adaları ile bunların şark ucundan cenuba doğru bükülerek Venezuela şimal sahillerine kadar temadi eden küçük Antil adaları, Venezuela şimal sahili ve Panama cumhuriyetlerinin şark sahilleri arasındadır ve Amerikanın tam manasıyla bir iç denizi halindedir ve Aruba adasına diğer ada da Venezuela şimal sahillerinde Hollandalılara aid birkaç küçük adadan ikisidir.

Bir küçük nokta daha var: Küçük Antillerin Martinique ile diğer bir iki adası Fransızlardır. Buna göre, Alman denizaltılarının bu adalardan istifade ederek Karıbya denizine girebilmiş olmalarına ihtimal verilebilir mi? Birleşik Amerikalılar, tarih bağlarına rağmen, Fransızların bu adaları işgal için çoktanberi bahane aramakta oldukları cihetle Vişi hükümetinin böyle bir müsaadekarlıkta bulunmuş olması da pek varid görülemez.

2 — Son günlerdeki haberler Uzakdoğuda şu dört önemli olaydan bahsetmektedirler:
a — Bir Vaşington resmi tebliği Luzon adasındaki Mak Artur mevzilerine karşı birkaç zamandanberi Japonlar tarafından yapılması beklenen kat'i taarruzun havadan ve karadan büyük bir şiddetle başladığını bildirmektedir. Japonlar yeni takviyeler almış, bilhassa ağır topçu takviyesi getirmiş oldukları gibi Filipin adalarını daha fazla çekmekle tamamiyle ellerine geçirmek kendileri için çok ehemmiyetli olduğundan bu yeni taarruzlarının bekledikleri sonuca ulaşabilmesinde fazla ihtimal verilemez.

b — Bir Tokyo telgrafı, bundan evvel aşağı Salwin'i geçerek bu nehrin mansabında ve garb sahilinde bulunan Martaban şehri dahi işgal etmiş olan Japon kit'alarının bu son bir iki gün içinde bu nehrin garbinda ve Martaban'ın 100 kilometre kadar şimalinde bu nehre mülaiki olan Bilin ırmağını müdafaya uğraşan İngiliz imparatorluk kuvvetlerini sol, yani şimal kanadından tehdit suretile geri püskürtmeğe ve bu suretle bu ırmağı da geçmeğe muvaffak olduklarını bildirmektedir. 18 Şubat tarihli Rangon resmi tebliği de, biraz karışık bir ifade ile olmakla beraber bu haberi teyid etmektedir. Japonlar sıklet merkezleri Bilin bölgesinde olarak hareket etmekte olduklarına göre İngiliz imparatorluk kuvvetlerinin Salven ve Zittang nehirleri arasındaki dağılık sahada daha fazla tutunamayarak bugün veya yarın Zittang gerisine çekilmeğe zorunda kalacakları tahmin olunabilir.

c — Amerikan radyosu, 18 tarihli bir Rangon tebliğinin henüz teyid edilmemiş, kaydı ile verdiği bir habere atfen Salven vadisi boyunca şimalden gelen milli Çin kuvvetlerinin Taylandlı örtü ve emniyet kuvvetlerini mağlûb ettikten sonra Tayland şimal batı hududundan Bangogunun 500 kilometre şimalindeki demiryolu münthesa noktası genel istikametinde bir taarruza geçmiş ve o sahadaki Tay-

land arazisini işgale başlamış olduklarını bildirmektedir. Japonların, Birmanyada şark doğru ilerlerken gerek Tayland'ın, gerekse Fransız Hindişininin şimal hududlarında milli Çin kuvvetlerinin muhtemel teşebbüslerine karşı sadece örtü ve emniyet kuvvetleri bırakmış olmaktan daha esaslı ihtiyat tedbirleri almış olmaları muhtakak gibi olduğundan bu haber, ken dilerinin de bildirdiği gibi şimdilik pek doğru olmasa gerektir.

d — Sumatra adasındaki Palembang hava meydanı ile bu meydan- dan geçerek sahile doğru giden nehrin mansabı karşısındaki Banka adası kuvvetli bir surette Japonların elindedir. Japonlar, dün Avustralyanın Darwin üzerine de şiddetli bir hava taarruzu yapmışlar da 19 Şubat tarihine kadar Cava adasına karşı bir taarruz teşebbüsünde bulunmamışlardır. Ayrıca, Cava adasındaki Amerikan hava kuvvetlerinin Sumatra ile Burneo arasın- da bir Japon nakliye kafilesine hücum ederek üç gemi ile iki sal batırması oldukları da 18 tarihli Vaşington tebliğinde bildirilmiştir.

Eminönü Halkevinin iş bulma ve kurtarma yurdu açıldı

(Baştarafı 1 inci sayfada)
nan kısım Parti başkanı Reşad Mimaroglu tarafından açılmış, yurdun gayesinin barındırma ve kurtarma olduğu tebarüz ettirilmiş, İstanbul gibi nüfusu kesif, işsiz bol bir şehre örnek oması temenni edilmiştir. Bundan sonra Halkevi başkanı Yavuz Abadan bir nutuk söylemiş ve davetlilere müessesenin banyo ve mutfak, yemekhanesi, yatakhane si gezdirilmiştir.

Yurd bir Marttan itibaren faaliyete geçmiş olacaktır. Tesis maksadı, sıkıntıya uğramış vatandaşlara iş bulmaktır. Müraaat edenler kabiliyetlerine göre fabrika ve müesseselere yerleştirileceklerdir. İş bulunmadığı zamanlarda ayak satıcılığı yapmadık üzere aynen küçük sermayeler ve rilerle kazanç yolları da gösterilecektir. Yurd binasında 50 kişi barındırabilecek tesisat ve yatak vardır. Yardım görenlerden yalnız yemek; hamam ve traş ücretleri alınacaktır.

Ayrıca Halkevinin neşir vasıtası olan «Yeni Türk» mecmuası da ilâ ve olarak bir kısım neşrecek; bu suretle yurdun sirküleri memleketin her tarafındaki müesseselere tammim edilmeye başlanacaktır.

İngiliz şairinin mesajı

London, 21 (A.A.) — Londra Halkevinin açılması münasebetile, İngiliz şairi John Masefield, büyük elçi doktor Tevfik Rüştü Arasa aşağıdaki dostluk mesajını göndermiştir:
Türk hükümetinin Londrada bir Halkevi açmakta bulunduğunu duymakla bahşıyarm. Halkevlerinin kadim ve erkek, genç ve ihtiyar herkes için bilgi, kültür, sosyal toplantı, kitap, fikir müdavelesi konferans, tiyatro ve müzik bakımından birer merkez olduğunu vatantaşlarımız biliyebilirler. Halkevleri nereye gelmişse oraya bilgi, alaka, neşe, arkadaşlık, dostluk ve anlayın getirmiş ve birçok dınışları tabii ihtiyaçlardan kurtarmıştır. Bunların temin ettiği faydaları ben bizzat gördüm. Birkaç yıl önce o nefis yeni Türk başşehirini ziyaret etmek saadetine ermiş ve dört bir tarafında yeni bir hayatın ateşini sezmiştim.

Evlenmeler, boşanmalar ve ölümler

(Baştarafı 1 inci sayfada)
Evlenmeler vilâyet, kaza, ay, yaş, medeni hal itibarile incelenmiştir.
Bu istatistiğe göre memleketimizde 1927 yılında 21.379, 1928 yılında 21.775, 1929 yılında 18.757, 1930 yılında 21.638, 1931 yılında 22.850, 1932 yılında 23.054, 1933 yılında 20.269, 1934 yılında 22.151, 1935 yılında 20.911, 1936 yılında 21.693, 1937 yılında 26.031, 1938 yılında 29.251, 1939 yılında 33.063, 1940 yılında 34.179 kişi evlenmiştir.
1940 yılında İstanbulda 6711, İzmirde 2406, Ankarada 1604 kişi evlenmiştir.
1930 yılında 2127, 1931 yılında 2475, 1932 yılında 304, 1933 yılında 2113, 1934 yılında 2471, 1935 de 2357, 1936 da 2415, 1937 de 3699, 1938 de 3485, 1939 da 3863, 1940 da 4027 boşanma vak'ası olmuştur.
Başlıca 25 vilâyetimizdeki ölüm miktarı da senelere göre şöyledir:
1931 yılında 25.600, 1932 de 29.692, 1933 de 29.995, 1934 de 29.360, 1936 da 30.571, 1936 da 33.688, 1937 de 25.638, 1938 de 27.589, 1939 da 24.195, 1940 da 29.409 dur.

(Baş tarafı 3/1 de)
Böbrek taşları bazan da tamamen böbreğin ortasında ve içinde teşekkül eder. Tabii böyle taşların düşmesi beklenemez. Caresi ameliyattır.
Böbrek taşlarının teşhisi kolaydır. Hastayı kriz üzerinde gören dikkatli bir doktor derhal teşhis koyabilir. Sancıların haricinde de basit bir rentken muayene ile derhal teşhis vazolunur. Safra taşlarının rentken ile teşhisi bazan biraz müşkül olur. Külfettir. Fakat böbrek taşlarının teşhisi rentken ile pek kat'i ve kolaydır. Hastaya bir müşihl vererek böbreklerinin resmini almaktan ibarettir.
Böbrek taşlarının tedavisi: Eğer küçük düşebilecek taşlar ise tedavi ile düştürülür. Ve aynı zamanda hastaya huşu suşu perahizler tatbik edilerek taşların yemeden teşekkülüne mâni olunmağa çalışılmaktadır. Bunun için de bazı ilaçlarımız mevcuttur. Eğer taşlar büyük ise ve böbreğe gömülmüş bir halde ise ve krizler de hastayı iz'ac edecek de recede devamı ve şiddetli olursa o zaman derhal ameliyata karar vermek lâzımdır. Böbrek taşı ameliyatı safra taşı ameliyatından daha kolaydır. Burada da emeliyattan evvel hastanın kanı tahli ettirilir. Ve umumi vaziyeti kontrol edilmiş olur.

İbrahim Zafî Üget

Beklenmekte olan
POKER
TRAŞ BIÇAKLARI
gelmiştir.
DİKKAT: POKER traş bıçakları perakende olarak bütün Türkiye'de 5 KURUŞTAN fazla satılmıyacaktır.

İstanbul Levazım Âmirliği Satın Alma Komisyonu İlanları

Beher kilosuna 95 kuruş tahmin edilen 3500 kilo kadar Karaman koyun eti alınacaktır. Pazarlıkla eksilmesi 24/2/942 Salı günü saat 14 de Tophane, de Lv. Âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. Kat'i teminatı 498 lira 75 kuruştur. Taliblerin belli vakitte komisyonla gelmeleri. Şartnamesi komisyonda görülebilir. (581,2640)

Beher kilosuna 95 kuruş tahmin edilen 15 ton sığır eti alınacaktır. Pazarlıkla eksilmesi 23/2/942 Pazartesi günü saat 15,30 da Tophane Lv. Âmirliği satınalma komisyonunda yapılacaktır. Kat'i teminatı 2137 lira 50 kuruştur. Şartnamesi komisyonda görülmür. Taliblerin belli vakitte komisyonla gelmeleri. (579,2577)

Beykoz Askerlik Şubesinde:

1 — 313 ilâ 333 dahil ihtiyat eratin yoklamasına başlanmıştır. Bu doğumların hangi gün yoklamaya gelecekleri aşağıda yazılmıştır. Yoklamaya gelecek ihtiyat erat nüfus cüzdanları, terhis vesikası ve ihtisası olanlar ihtisai vesikalarını ve ikametgâhlarını gösterir vesikalari birlikte müraaat edeceklerdir.

2 — Yoklama günleri:

Günler	Doğumlar
23 Şubat 942 Pazartesi	313 ilâ 316
24 Şubat 942 Salı	317 ilâ 320
25 Şubat 942 Çarşamba	321 ilâ 324
26 Şubat 942 Perşembe	325 ilâ 328
27 Şubat 942 Cuma	329 ilâ 331
28 Şubat 942 Cumartesi	332 ilâ 333

«2516»

Bugünkü merasim

(Baştarafı 1 inci sayfada)
Sekreteri Dr. Fikri Tuzerin vereceği nutuk radyo ile dinlenecektir. Müteakiben her Halkevi hazırladığı program dahilinde merasime devam edecek, konferanslar verilecek ve piyesler temsil olunacaktır.
Halkevlerinin yıldönümü münasebetile dün bütün mekteplerde toplantılar yapılmış, Halkevlerinin şimdiki kadar yaptıkları işler ve amaçları hakkında konferanslar verilmiştir.
Bugün memleketin muhtelif yerlerinde yeniden 3 Halkevi ve 22 Halk Odası açılacak, 3 Halk Odası da Halkevi haline getirilecektir.
Halkevlerinin yıldönümü münasebetile bugün Eminönü Halkevi tarafından bir (İstanbulda kıymetli Türk anıt nümuneleri) sergisi açılacak, Beyoğlu Halkevinde de bir spor müsamesesi verilecektir.

Şakaya kızınca pastırma bıçağını karnına saplamış!

Süleymaniyede, Siyavuşpaşa sokakında oturan Musa adında bir dün Sirkeçide Ankara caddesinde bir bakkalın yanında çiraklık yapan Enver isminde 17 yaşlarında bir gençle şakalaşmak istemiştir. Çok asabi bir genç olan Enver, Musa'nın bu lâtifesine birdenbire içerlemiş ve tezgâhin üstünde duran ucu sivri pastırma doğramağa mahsus bıçağı kaptıgı gibi zavallının karnına saplamıştır.

NEVROZİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma
Nevralji, Kırıklık ve Bütün Ağrılarınızı Derhal Keser
İcabında günde 3 kase alınabilir. Her yerde Pullu katuları ısrarla isteyiniz.

BAYANLAR ve BAYLAR
Müessesemizde daima Kadın ve Erkek, KOL, CEP SAATLERİ, Masa, duvar saatleri, Altın ve Platin Nişan yüzükleri, kıymetli taşlarla süslü ÇİÇEK ve PLAKLAR ve Yeni (Şevaliye) Yüzüklerinin Zengin Çeşitlerini Bulundurduğumuzu Bildir. mekle şeref duyuyoruz.

SINGER
Saat Mağazaları
ADRES: İSTANBUL EMİNÖNÜ CADESİ No. 8

Beklenmekte olan
POKER
TRAŞ BIÇAKLARI
gelmiştir.
DİKKAT: POKER traş bıçakları perakende olarak bütün Türkiye'de 5 KURUŞTAN fazla satılmıyacaktır.

İstanbul Levazım Âmirliği Satın Alma Komisyonu İlanları

Beher kilosuna 95 kuruş tahmin edilen 3500 kilo kadar Karaman koyun eti alınacaktır. Pazarlıkla eksilmesi 24/2/942 Salı günü saat 14 de Tophane, de Lv. Âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. Kat'i teminatı 498 lira 75 kuruştur. Taliblerin belli vakitte komisyonla gelmeleri. Şartnamesi komisyonda görülebilir. (581,2640)

Beher kilosuna 95 kuruş tahmin edilen 15 ton sığır eti alınacaktır. Pazarlıkla eksilmesi 23/2/942 Pazartesi günü saat 15,30 da Tophane Lv. Âmirliği satınalma komisyonunda yapılacaktır. Kat'i teminatı 2137 lira 50 kuruştur. Şartnamesi komisyonda görülmür. Taliblerin belli vakitte komisyonla gelmeleri. (579,2577)

Beykoz Askerlik Şubesinde:

1 — 313 ilâ 333 dahil ihtiyat eratin yoklamasına başlanmıştır. Bu doğumların hangi gün yoklamaya gelecekleri aşağıda yazılmıştır. Yoklamaya gelecek ihtiyat erat nüfus cüzdanları, terhis vesikası ve ihtisası olanlar ihtisai vesikalarını ve ikametgâhlarını gösterir vesikalari birlikte müraaat edeceklerdir.

2 — Yoklama günleri:

Günler	Doğumlar
23 Şubat 942 Pazartesi	313 ilâ 316
24 Şubat 942 Salı	317 ilâ 320
25 Şubat 942 Çarşamba	321 ilâ 324
26 Şubat 942 Perşembe	325 ilâ 328
27 Şubat 942 Cuma	329 ilâ 331
28 Şubat 942 Cumartesi	332 ilâ 333

«2516»

Gönül işleri

(Baş tarafı 3/1 de)
uzakta buldum.
3 — Bu erkek sizle eğlendi mi, eğlendi mi? Tayin edemem, fakat «öyle nişanlanalım» teklifi bana şüphe verdi. Seven erkek nişanlanmayı değil, nikâhlanmayı ister, nişanın, hele bu asırda delâlet ettiği mana, çokluk eğlence arzusudur. Bir genç kıza bir müddet ceket yakasında bir karanfil gibi saklayıp mümkün olabildiği şekilde göz ve gönül avuttuktan sonra yüzüğü çıkarıp takmaktan kolay ne olabilir. Garb memleketlerinde nişan yüzüğünün bazı zarar ve ziyân davalarının açılmasına sebeb olduğunu biliriz, bizde de mümkündür. Fakat böyle bir teşebbüs alle arasında kalması icab eden skandalı daha ziyade genişletir.
4 — Basit bir işne yapmak mecburiyetinin ancak bir doktorla karşılanılabileceği düşüncesini sizden işitiyorum. Bu, daha ziyade bir hastabakıcı hemşiresinin işidir. Bana öyle geliyor ki, «aventure» arkasında siz kosuyorsunuz.
TEYZE

CİLD GÜZELLİĞİ
BÜTÜN GÜZELLİKLERİN ÜSTÜNÜDÜR.
BELFAM
Sizi yüksek mertebeye erdirtir. Makyajınız yapmadan evvel bu kremi kullanınız. Çehrenize hayat, Neşe, Sihat ve Letafet verir.

Mağazanız, atelyeniz, imalâthane ve fabrikanız için muhtaç olduğunuz sınaî tamirat, montaj, işletme gibi işlerinizi ve her nevi otomobil yedek parçalarını
Artık:
SAĞLAM, UCUZ ve ÇABUK
yaptırabileceksiniz

ÇELİK-İŞ
bu iş için kuruldu
Adres: Mercan Yokuşu Üniversite kapısı karşısında Fuad Paşa caddesi No. 50 Kahraman Barbaros

Bronşitlere KATRAN HAKKI EKREM
Türkiye Cumhuriyeti
ZİRAAT BANKASI
Kuruluş tarihi: 1888
Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası
Şube ve ajans adedi: 265
Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesablarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır.

Aded	1000 Liralık	4,000 Lira
4	500	2,000
4	250	1,000
40	100	4,000
100	50	5,000
120	40	4,800
160	20	3,200

Dikkat: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylül, 11 Birinci kânun tarihlerinde çekilecektir.

Son Posta Matbaası: Neşriyat Müdürü: Cihad Baban
SAHİBİ: A. Ekrem UŞAKLIGİL